

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

oktober 2020

220228-B.18-10

Ljubljana, NOVEMBER 2020

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.18-10

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA KAKOVOSTI ZRAKA

oktober 2020

Ljubljana, NOVEMBER 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

Meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar. Obdelave podatkov, postopki zagotavljanja skladnosti in poročilo so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani.

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta se brez poprejnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.18-10
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa zunanjega zraka
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Petra DOLŠAK LAVRIČ, mag.ekol. Branka HOFER, gim. mat
Verzija programske opreme:	v3.0 b20201013b
Datum izdelave:	NOVEMBER 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>Tiskana verzija:</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. 2x Elektroinštitut Milan Vidmar, knjižni arhiv 1x
	<i>Elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica. Meritve se nanašajo na oktober 2020. Vključeni so rezultati meritev kakovosti zunanjega zraka, ki jih pod nadzorom EIMV izvaja TE Brestanica: koncentracije SO₂, NO₂, NO_x, O₃ in meteorološke meritve.

V merjenem obdobju rezultati meritev SO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Dnevna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 96%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO_x na lokaciji (Sv. Mohor 97%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%.

V merjenem obdobju rezultati meritev O₃ na lokaciji (Sv. Mohor 94%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Opozorilna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Alarmna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi v merjenem obdobju ni bila presežena.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	9
1.1	KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA	9
1.1.1	Zakonske osnove	9
1.1.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	9
1.1.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	11
1.1.4	Mejne vrednosti merjenih parametrov	11
1.2	METEOROLOGIJA.....	13
1.2.1	Zakonske osnove	13
1.2.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	13
1.2.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev	14
2.	REZULTATI MERITEV.....	15
2.1	MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA.....	15
2.1.1	Pregled koncentracij v zraku: SO ₂ – Sv. Mohor.....	17
2.1.2	Pregled koncentracij v zraku: NO ₂ – Sv. Mohor	20
2.1.3	Pregled koncentracij v zraku: NO _x – Sv. Mohor	23
2.1.4	Pregled koncentracij v zraku: O ₃ – Sv. Mohor	26
2.2	Meteorološke meritve	29
2.2.1	Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor	29
2.2.3	Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor	32
3.	ZAKLJUČEK.....	35

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004, je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje teh ciljev zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka.

1.1 KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA

1.1.1 Zakonske osnove

Monitoring kakovosti zunanjega zraka zagotavlja država, dolžni pa so ga izvajati tudi povzročitelji obremenitve zunanjega zraka, ki morajo pri opravljanju svoje dejavnosti v sklopu obratovalnega monitoringa, zagotavljati tudi monitoring stanja okolja, oziroma monitoring kakovosti zunanjega zraka. Onesnaževanje zunanjega zraka je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak in je posledica človekove dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, človekovemu zdravju ali pa na kakšen način posega v lastninsko pravico. Monitoring kakovosti zunanjega zraka zaradi tovrstnega vnašanja obsega spremeljanje in nadzorovanje stanja onesnaženosti zraka s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki. Način spremeljanja in nadzorovanja je predpisan v podzakonskih aktih – uredbah in pravilniku: Uredbi o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS 9/11 s spremembami), Uredbi o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur.l. RS 56/06) in Pravilniku o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur. I. RS, št. 55/11 s spremembami). Ti predpisi so bili sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja (ZVO, Ur. I. RS, št. 32/93; ZVO-1, Ur. I. RS, št. 41/2004 s spremembami). V letu 2007 je bila sprejeta tudi Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. I. RS 31/07 s spremembami), ki povzročiteljem obremenitve zunanjega zraka med drugim predpisuje zahteve v zvezi z ocenjevanjem kakovosti zraka na območju vrednotenja obremenitve zunanjega zraka.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa so postale obvezujoče tudi Direktive Evropske unije s področja kakovosti zunanjega zraka, ki jih Slovenija privzema v svojo zakonodajo: Direktiva Sveta 1996/62/ES o presoji in upravljanju kakovosti zunanjega zraka, Direktiva Sveta 2002/3/ES o ozonu v zunanjem zraku, Direktiva Sveta 1999/30/ES o mejnih vrednostih žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov, trdnih delcev in svinca v zunanjem zraku in Direktiva Sveta 2000/69/ES o mejnih vrednostih benzena in ogljikovega monoksida v zunanjem zraku in Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ter najnovejša Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (Ur. I. EU, L1/52/11, 2008), ki je 11. junija 2010 razveljavila predhodno navedene direktive. Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ostaja po tem datumu še v veljavi.

1.1.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Monitoring kakovosti zunanjega zraka se v okolini TE Brestanica izvaja od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanji monitoring poteka na stalnem merilnem mestu Sveti Mohor. Na merilnem mestu Brestanica potekajo le meritve meteoroloških parametrov. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate merilne postaje v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Klasifikacija merilnega mesta v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Tip merilnega mesta	Geografski opis	Tip območja	Značilnosti območja
AMP Sveti Mohor	I - industrijsko	32 – razgibano	R - podeželsko	R – stanovanjsko, A - kmetijsko

Slika: Lokacija merilnega mesta v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

V monitoringu kakovosti zunanjega zraka je uporabljena merilna oprema, ki je skladna z referenčnimi merilnimi metodami. Meritve kakovosti zraka se opravljajo po naslednjih standardnih preskusnih metodah:

- SIST EN 14212:2012; SIST EN 14212:2012/AC:2014: Standardna metoda za določanje koncentracije žveplovega dioksida z ultravijolično fluorescenco,
- SIST EN 14211:2012: Standardna metoda za določevanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemiluminiscenco,
- SIST EN 14625:2012: Standardna metoda za določanje koncentracije ozona z ultravijolično fotometrijo,
- SIST EN 12341:2014: Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdečih delcev PM₁₀ ali PM_{2,5}

1.1.3 Nabor meritev, skladnost meritne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov kakovosti zunanjega zraka v avtomatski meritni postaji:

Naziv postaje	SO ₂	NO ₂	NO _x	O ₃
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, oktober 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja meritne opreme in uporabnostjo meritnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 1 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2020.

1.1.4 Mejne vrednosti merjenih parametrov

V skladu z **Zakonom o varstvu okolja** (Ur. l. RS, št. 41/04 s spremembami) je na območju Republike Slovenije v veljavi **Uredba o kakovosti zunanjega zraka** (Ur. l. RS, št. 9/11 s spremembami), ki določa normative za vrednotenje kakovosti zraka spodnjih plasti atmosfere.

Legenda uporabljenih kratic zakonsko predpisanih koncentracij v poročilu:

kratica	pomen
MVU	urna mejna vrednost
MVD	dnevna mejna vrednost
AV	alarmna vrednost
OV	opozorilna vrednost
VZL	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi
AOT40	parameter izražen v $(\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$, izračunan za določeno obdobje kot vsota razlik med urnimi koncentracijami, ki presegajo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in so izmerjene med 8. in 20. uro ter vrednostjo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ urnih koncentracij

Mejne in alarmne vrednosti ter kritične vrednosti za varstvo rastlin za žveplov dioksid:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	350 (ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	500
1 dan	125 (ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
zimski čas od 1. oktobra do 31. marca	20	-
koledarsko leto	20	-

**Mejne in alarmne vrednosti za dušikov dioksid ter kritična vrednost za varstvo rastlin
za dušikove okside:**

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	200 (velja za NO_2) (ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	400 (velja za NO_2)
koledarsko leto	40 (velja za NO_2)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
koledarsko leto	30 (velja za NO_x)	-

Opomba: Od leta 2010, vključno z njim, za dušikov dioksid ni sprejemljivega preseganja

Opozorilna in alarmna vrednost za ozon:

časovni interval povprečenja	opozorilna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	180	240

* - za izvajanje 16. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka je treba preseganje vrednosti meriti v treh zaporednih urah ali jih za to obdobje predvideti

Ciljne vrednosti za varovanje zdravja ljudi in varstvo rastlin za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost	vrednost $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varstvo rastlin ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $18.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$ v povprečju petih let

Opomba: Skladnost s ciljnimi vrednostmi se ocenjuje od leta 2010. To leto je prvo iz katerega se podatki uporabljajo pri izračunu skladnosti za obdobje naslednjih treh oziroma petih let.

Dolgoročni cilji za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost v koledarskem letu	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $6.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$

Opomba: Doseganje dolgoročnih ciljev še ni datumsko opredeljeno.

1.2 METEOROLOGIJA

1.2.1 Zakonske osnove

Zakon o varstvu okolja (*Uradni list RS*, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – *ZMetD*, 66/06 odl. US, 33/07 – *ZPNačrt*, 57/08 – *ZFO-1A*, 70/08, 108/09, 108/09 – *ZPNačrt-A*, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16), določa, da se monitoring meteoroloških pojavov zagotavlja s posebnim zakonom, to je z Zakonom o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS*, št. 49/06), ki je bil dne 11.11.2017 razveljavljen z izjemo tretjega in četrtega odstavka 30. člena, ki se nanaša na pripravo in izdelavo meteoroloških izdelkov. 30 člen je v uporabi do uskladitve četrtega odstavka 23. člena Zakona o državni meteorološki, hidrološki, oceanografski in seismološki službi (*Uradni list*, št. 60/2017), ki je z dnem 11.11.2017 nadomestil zakon iz leta 2006 Zakon o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS*, 49/2006). Zakon obravnava tudi opravljanje meteorološke dejavnosti na avtomatskih meteoroloških postajah, na katerih elektronske naprave samodejno merijo, shranjujejo in pošiljajo podatke meteorološkega opazovanja v zbirke podatkov.

1.2.2 Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema

Meteorološke meritve se v okolici TE Brestanica izvajajo skupaj z meritvami kakovosti zraka od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meteorološke merilne postaje:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Slika: Lokacije merilnih mest v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)
Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

Meritve meteoroloških parametrov se izvajajo po naslednjih merilnih principih:

- Merjenje smeri in hitrosti vetra je izvedeno z ultrazvočnim anemometrom na višini 10 m. Merilnik meri vrednosti trodimenzionalnega vektorja hitrosti vetra. Vektor se določa na podlagi meritve časa preleta zvoka na treh ustreznih postavljenih poteh. Sistem na ta način združuje meritev hitrosti in smeri vetra brez mehansko vrtljivih senzorjev.
- Merjenje temperature zraka je izvedeno z aspiriranim dajalnikom temperature s termolinearnim termistorskim vezjem.
- Merjenje relativne vlažnosti zraka je izvedeno s kapacitivnim dajalnikom, ki s pomočjo elektronskega vezja linearizira in ojača spremembe vlage v zraku ter jih pretvori v ustrezen analogen električni izhodni signal.

1.2.3 Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev

Nabor merjenih parametrov meteoroloških meritev v avtomatski merilni postaji Brestanica.

Merilna postaja	Temperatura zraka	Smer in hitrost vetra	Relativna vлага
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, oktober 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 4 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2020.

2. REZULTATI MERITEV

2.1 MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ oktober 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	99

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ oktober 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	-	96

Pregled preseženih vrednosti: O₃ oktober 2020

	nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	94

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ do oktober 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	0	97

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ do oktober 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	-	97

Pregled preseženih vrednosti: O₃ do oktober 2020

		nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	8	96

Pregled srednjih koncentracij: SO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za oktober 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	3	3	6	4	9

Pregled srednjih koncentracij: NO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za oktober 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	6	6	7	3	4

Pregled srednjih koncentracij: NO_x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za oktober 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	8	7	8	5	4

Pregled srednjih koncentracij: O₃ (µg/m³) za oktober 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	-	63	59	57	48

Pregled srednjih koncentracij SO₂ (µg/m³) za 01.10.2019 - 01.04.2020

postaja	*
Sv. Mohor	5

Pregled srednjih koncentracij NO_x (µg/m³) za 01.01.2019 - 31.12.2019

postaja	**
Sv. Mohor	6

2.1.1 Pregled koncentracij v zraku: SO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

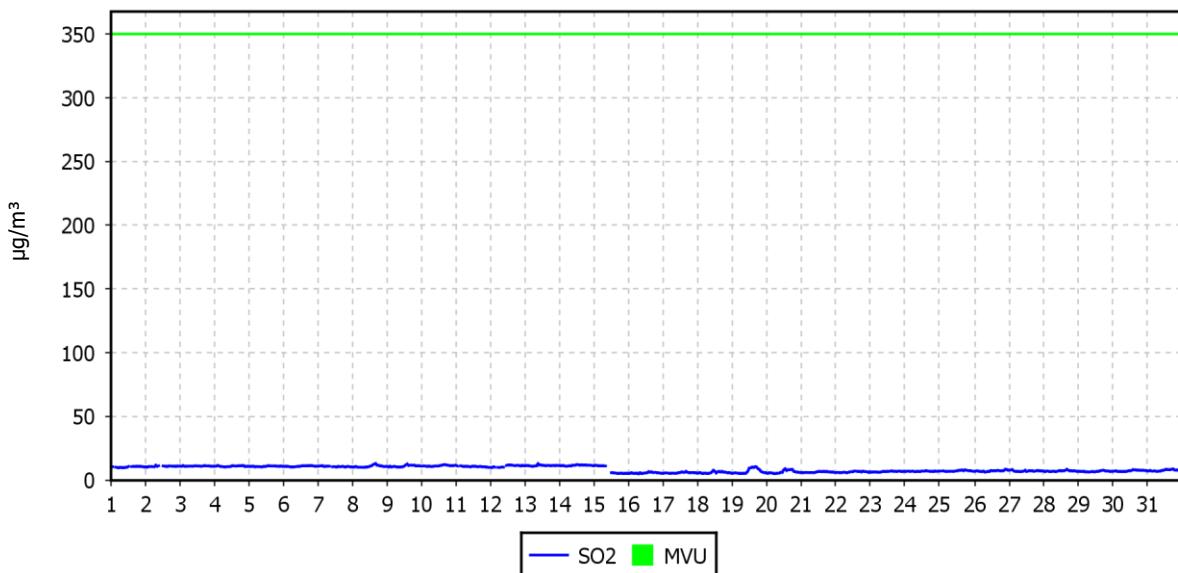
Razpoložljivih urnih podatkov:	733	99%
Maksimalna urna koncentracija:	13 µg/m ³	08.10.2020 17:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	12 µg/m ³	14.10.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	6 µg/m ³	16.10.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	9 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 350 µg/m ³ :	0	
Število primerov dnevne koncentracije		
- nad MVD 125 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 500 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	12 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	7 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 1.0 µg/m ³	0	0	0	0
1.0 do 2.0 µg/m ³	0	0	0	0
2.0 do 3.0 µg/m ³	0	0	0	0
3.0 do 4.0 µg/m ³	0	0	0	0
4.0 do 5.0 µg/m ³	1	0	0	0
5.0 do 7.5 µg/m ³	339	46	15	48
7.5 do 10.0 µg/m ³	64	9	2	6
10.0 do 15.0 µg/m ³	329	45	14	45
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 70.0 µg/m ³	0	0	0	0
70.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 90.0 µg/m ³	0	0	0	0
90.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	733	100	31	100

URNE KONCENTRACIJE - SO₂

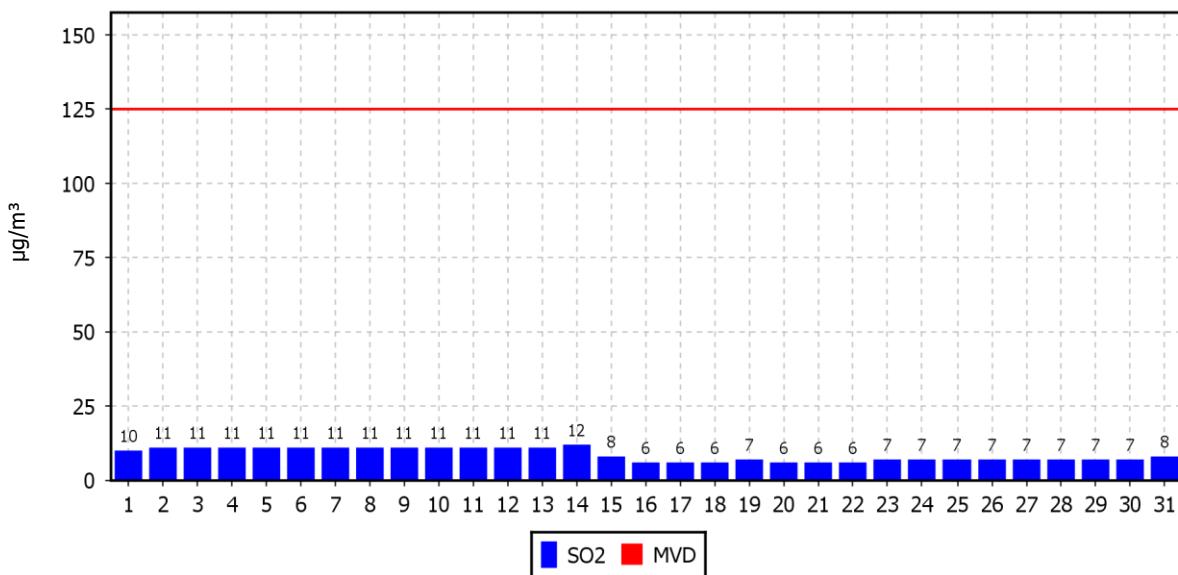
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

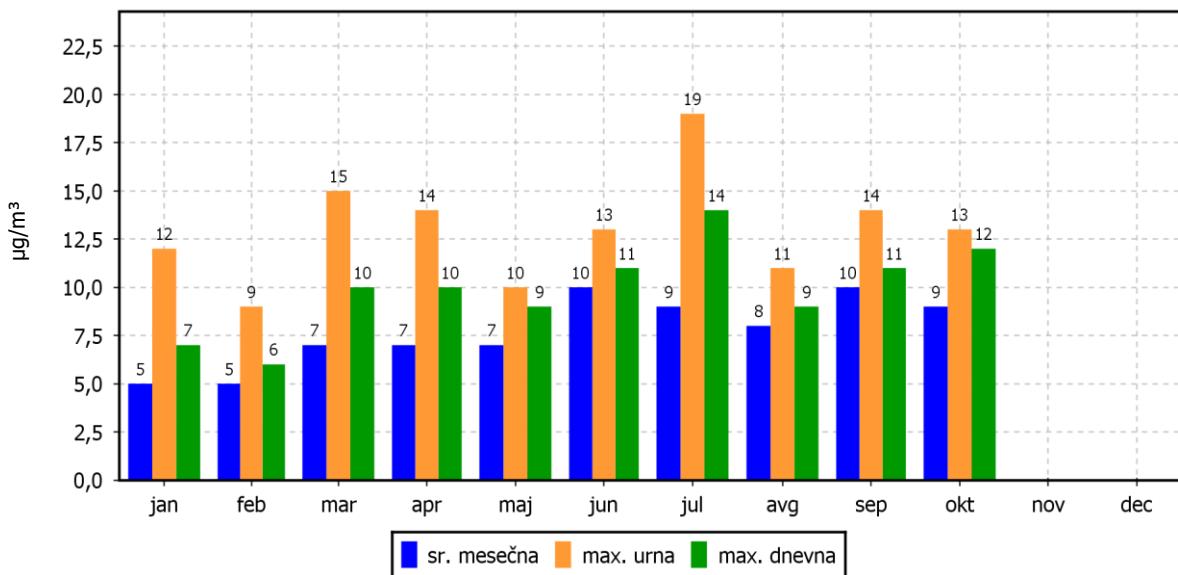
01.10.2020 do 01.11.2020

KONCENTRACIJE - SO₂

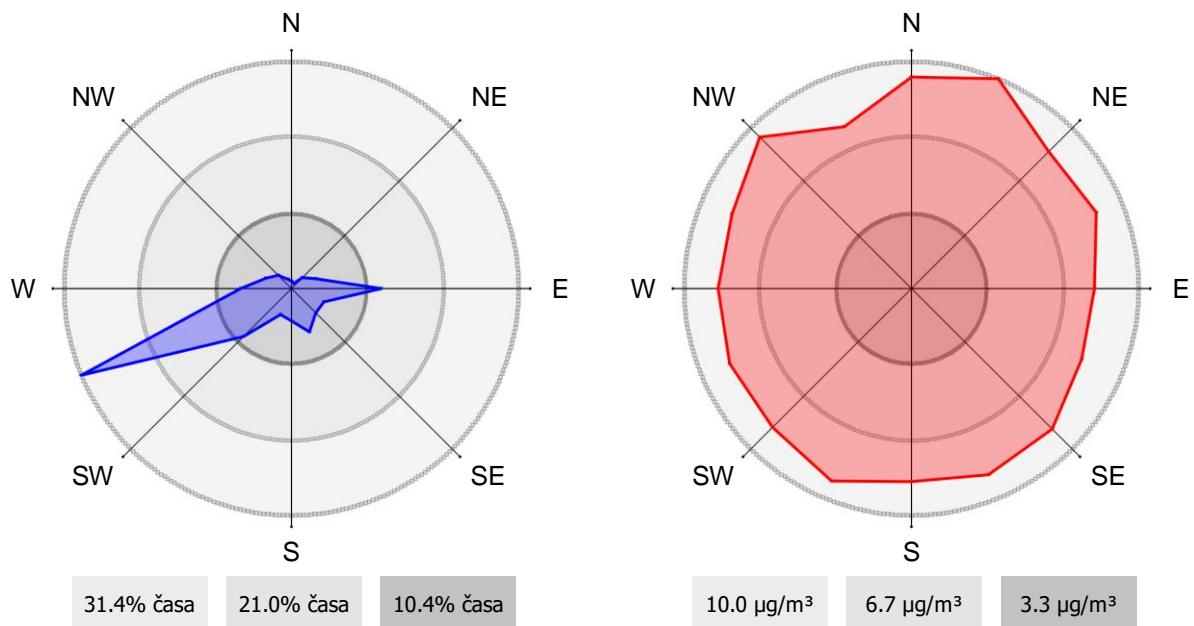
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

2.1.2 Pregled koncentracij v zraku: NO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

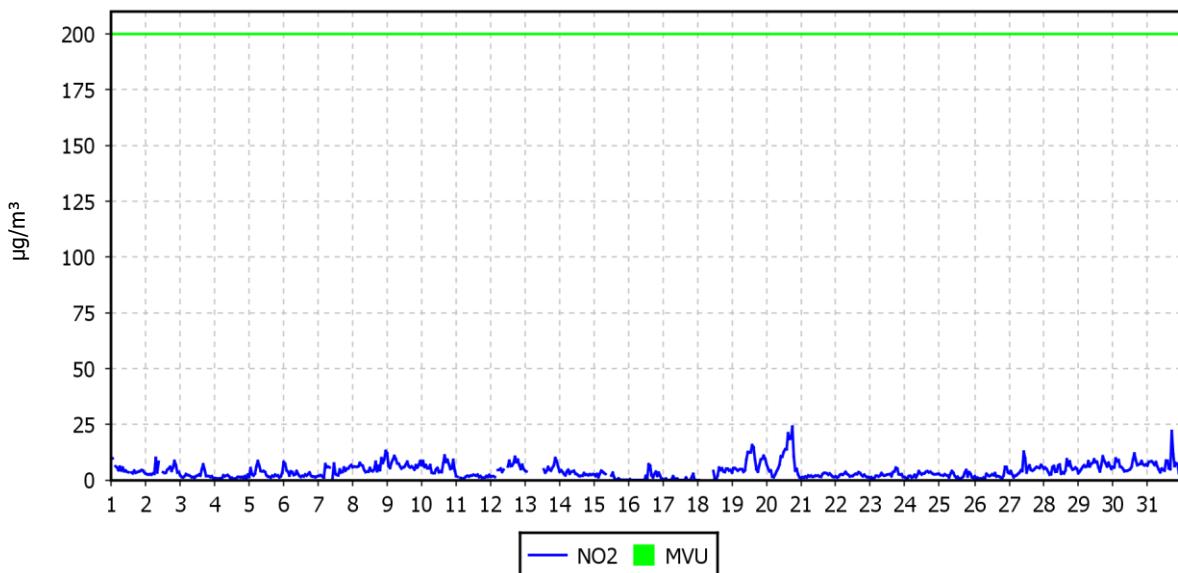
Razpoložljivih urnih podatkov:	712	96%
Maksimalna urna koncentracija:	24 µg/m ³	20.10.2020 19:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	9 µg/m ³	20.10.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	0 µg/m ³	17.10.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 200 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 400 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	12 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	494	69	19	66
5.0 do 10.0 µg/m ³	192	27	10	34
10.0 do 15.0 µg/m ³	20	3	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	3	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	3	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	712	100	29	100

URNE KONCENTRACIJE - NO₂

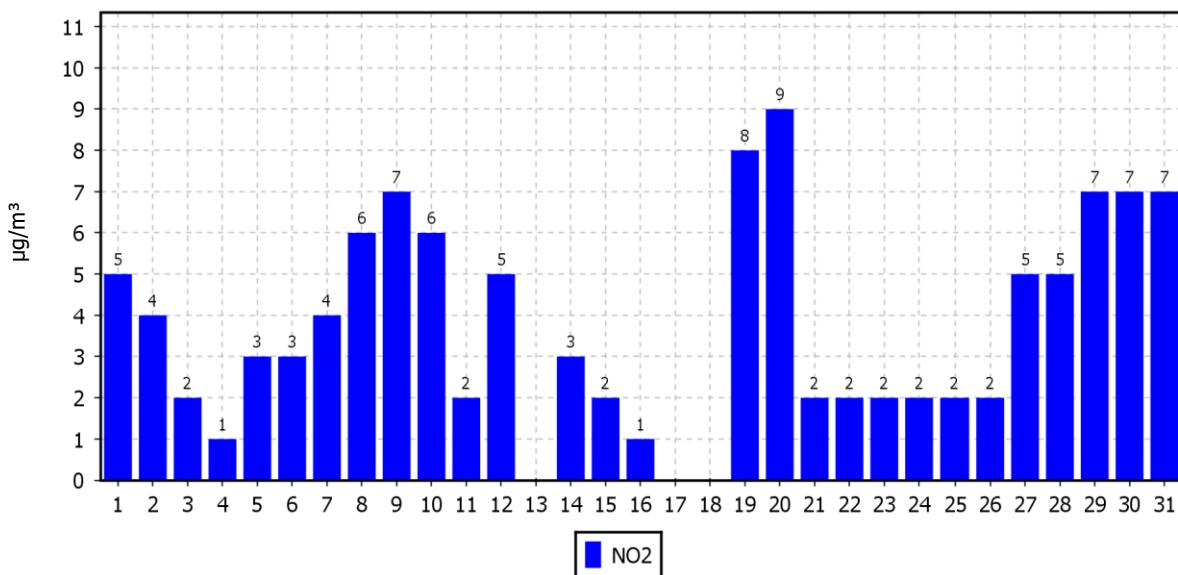
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

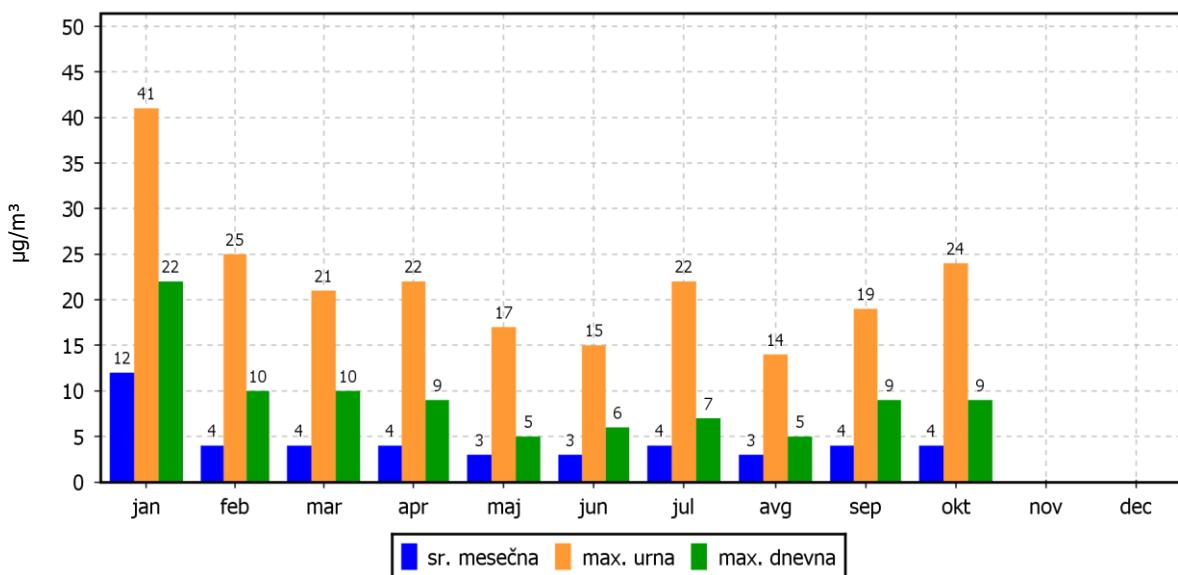
01.10.2020 do 01.11.2020

KONCENTRACIJE - NO₂

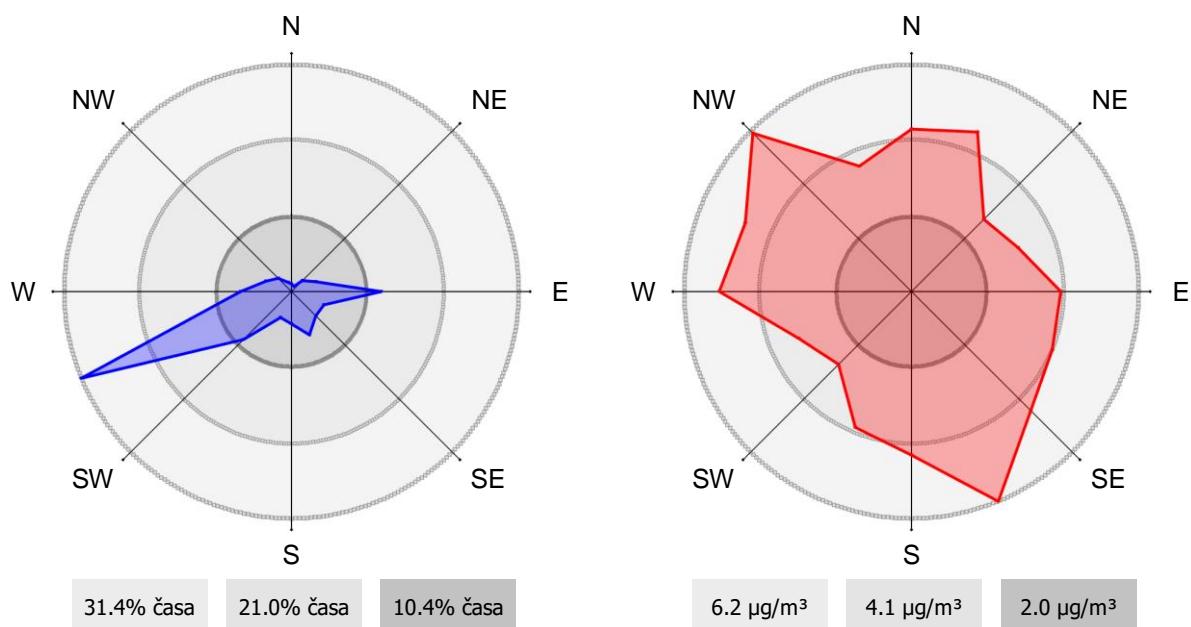
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

2.1.3 Pregled koncentracij v zraku: NOx – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

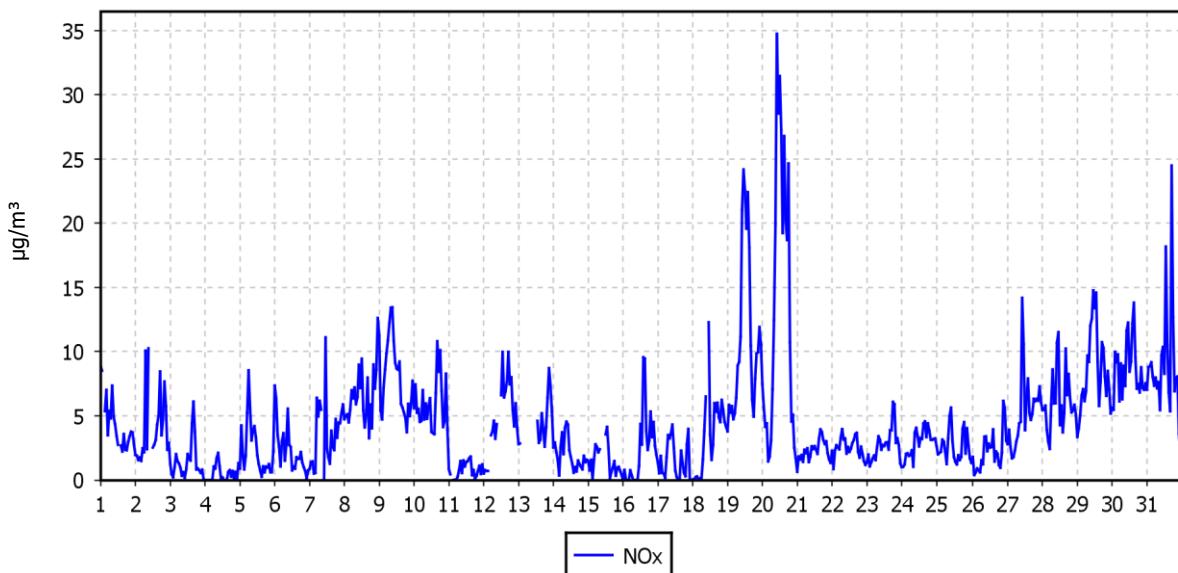
Razpoložljivih urnih podatkov:	720	97%
Maksimalna urna koncentracija:	35 µg/m ³	20.10.2020 11:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	13 µg/m ³	20.10.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	0 µg/m ³	04.10.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	19 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	476	66	20	67
5.0 do 10.0 µg/m ³	188	26	8	27
10.0 do 15.0 µg/m ³	38	5	2	7
15.0 do 20.0 µg/m ³	6	1	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	7	1	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	3	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	2	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	720	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - NO_x

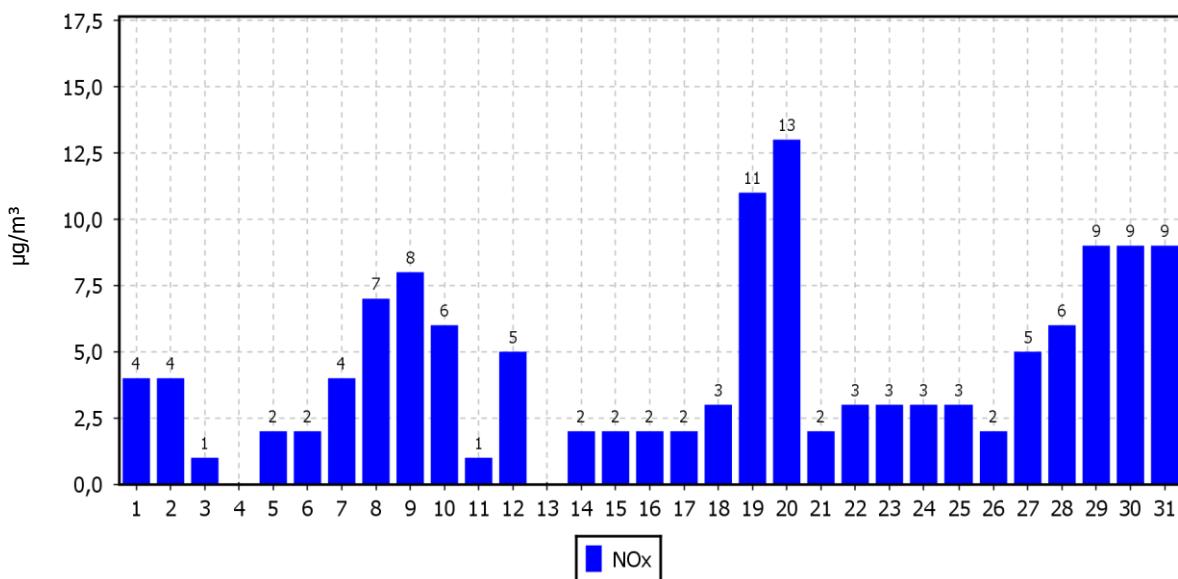
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

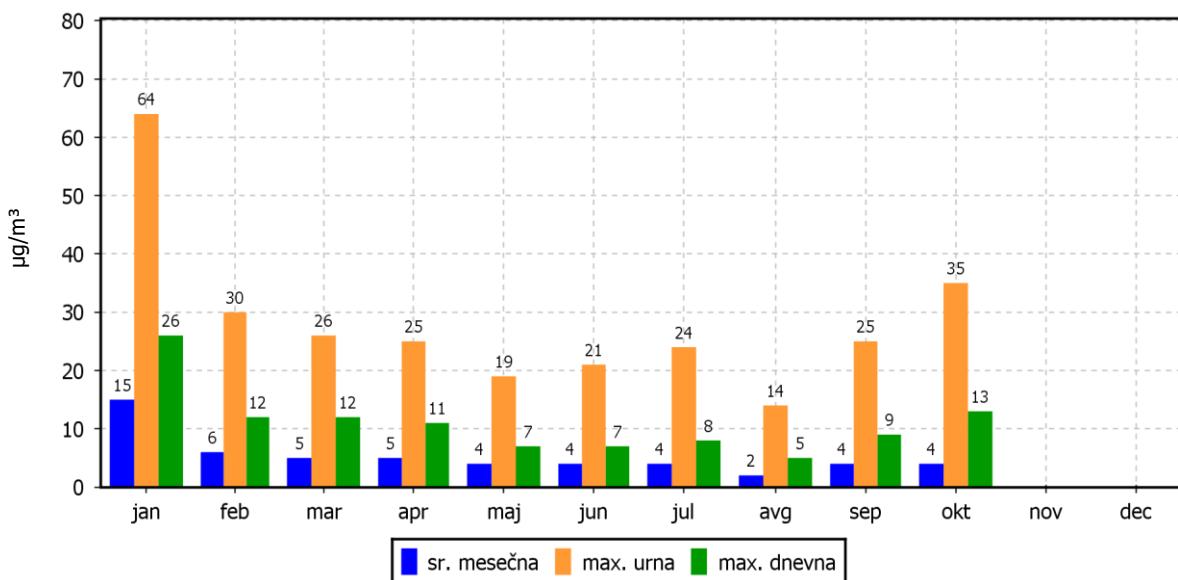
01.10.2020 do 01.11.2020

KONCENTRACIJE - NO_x

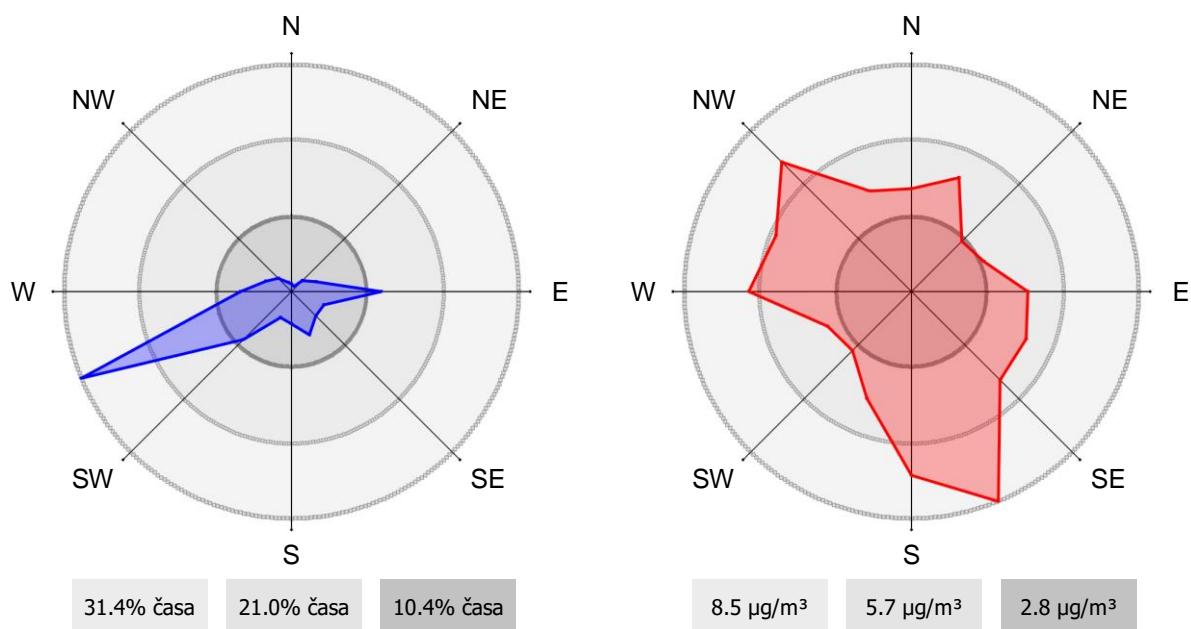
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

2.1.4 Pregled koncentracij v zraku: O₃ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

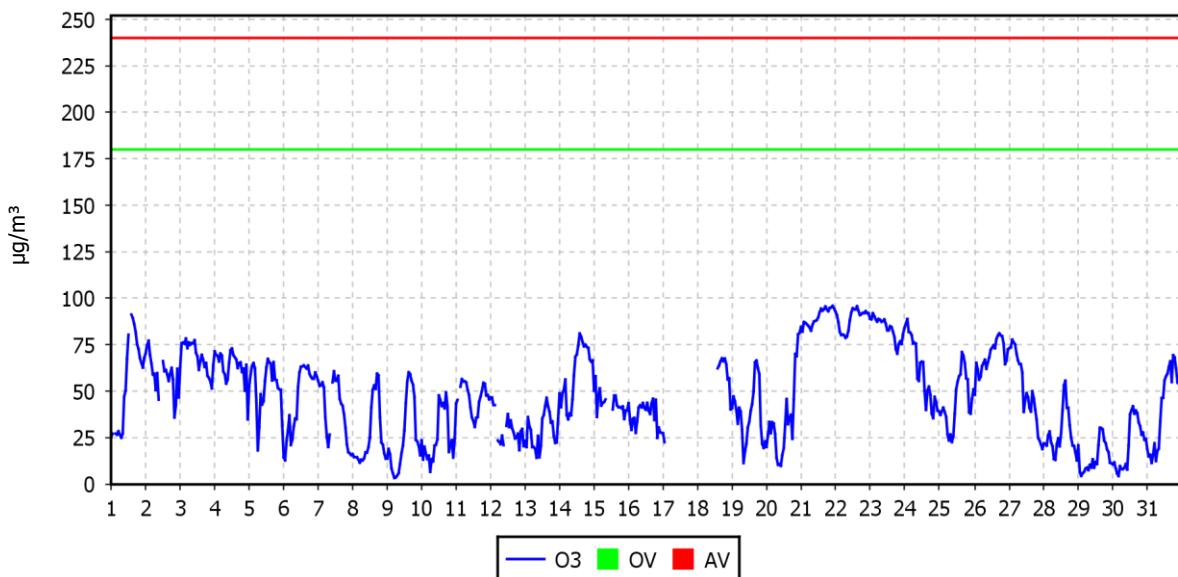
Razpoložljivih urnih podatkov:	696	94%
Maksimalna urna koncentracija:	96 µg/m ³	21.10.2020 23:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	90 µg/m ³	21.10.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	14 µg/m ³	29.10.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	48 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad OV 180 µg/m ³ :	0	
- nad AV 240 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	93 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	44 µg/m ³	
AOT40:		obdobje
- mesečna vrednost	368 (µg/m ³).h	1.10. do 1.11.
- varstvo rastlin: maj-junij	7287 (µg/m ³).h	1.5. do 1.8.
- varstvo gozdov: april-september	18352 (µg/m ³).h	1.4. do 1.10.
Dnevna 8-urna vrednost:		
- število primerov nad 120 µg/m ³ :	0	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 µg/m ³	100	14	1	3
20.0 do 40.0 µg/m ³	184	26	10	34
40.0 do 65.0 µg/m ³	225	32	13	45
65.0 do 80.0 µg/m ³	107	15	2	7
80.0 do 100.0 µg/m ³	80	11	3	10
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 130.0 µg/m ³	0	0	0	0
130.0 do 150.0 µg/m ³	0	0	0	0
150.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 220.0 µg/m ³	0	0	0	0
220.0 do 240.0 µg/m ³	0	0	0	0
240.0 do 260.0 µg/m ³	0	0	0	0
260.0 do 280.0 µg/m ³	0	0	0	0
280.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 320.0 µg/m ³	0	0	0	0
320.0 do 340.0 µg/m ³	0	0	0	0
340.0 do 360.0 µg/m ³	0	0	0	0
360.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	696	100	29	100

URNE KONCENTRACIJE - O₃

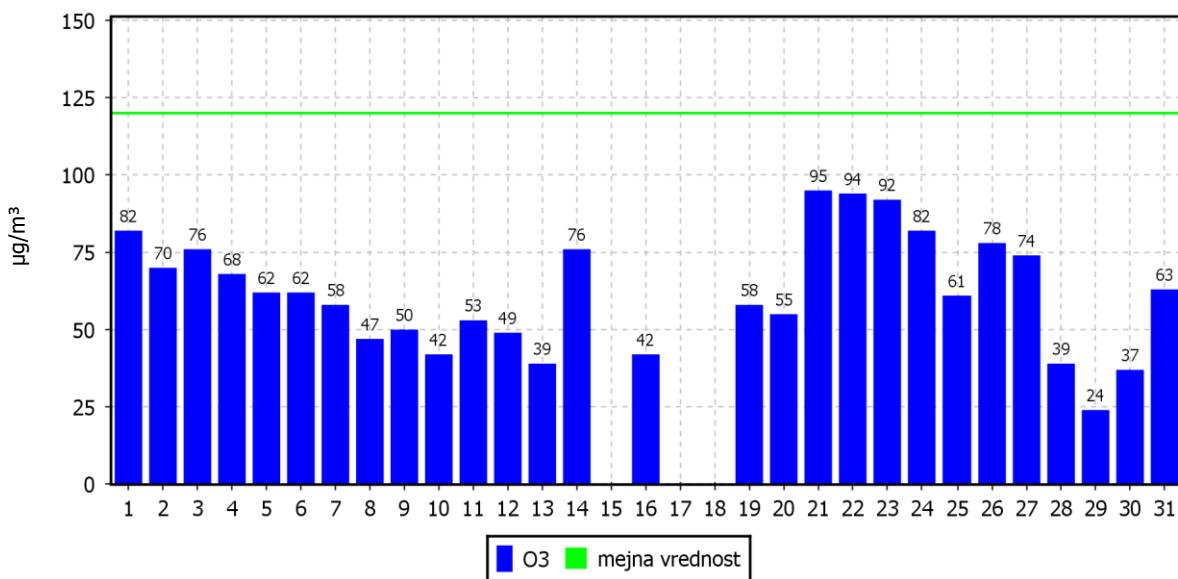
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

DNEVNE 8-URNE SREDNJE VREDNOSTI O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

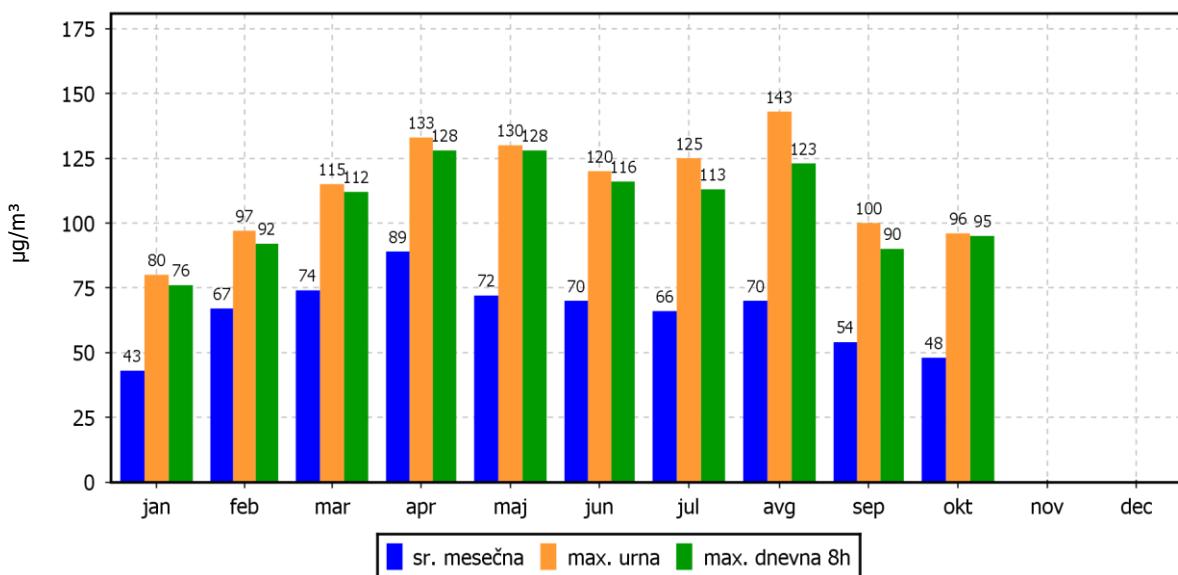
01.10.2020 do 01.11.2020

KONCENTRACIJE - O₃

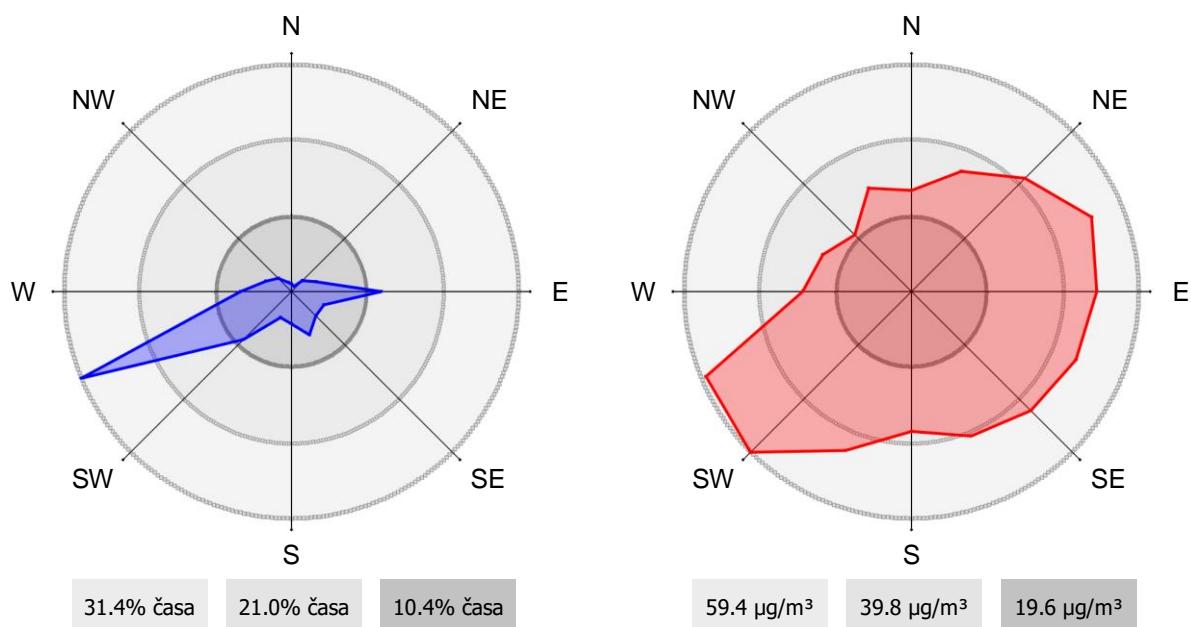
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

2.2 METEOROLOŠKE MERITVE

2.2.1 Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

	TEMPERATURA		RELATIVNA VLAGA	
Razpoložljivih urnih podatkov	740	99%	742	100%
Maksimalna urna vrednost	25 °C	03.10.2020 14:00:00	100%	01.10.2020 00:00:00
Maksimalna dnevna vrednost	19 °C	03.10.2020	100%	11.10.2020
Minimalna urna vrednost	3 °C	11.10.2020 22:00:00	43%	31.10.2020 11:00:00
Minimalna dnevna vrednost	6 °C	12.10.2020	68%	22.10.2020
Srednja vrednost v obdobju	12 °C		88%	

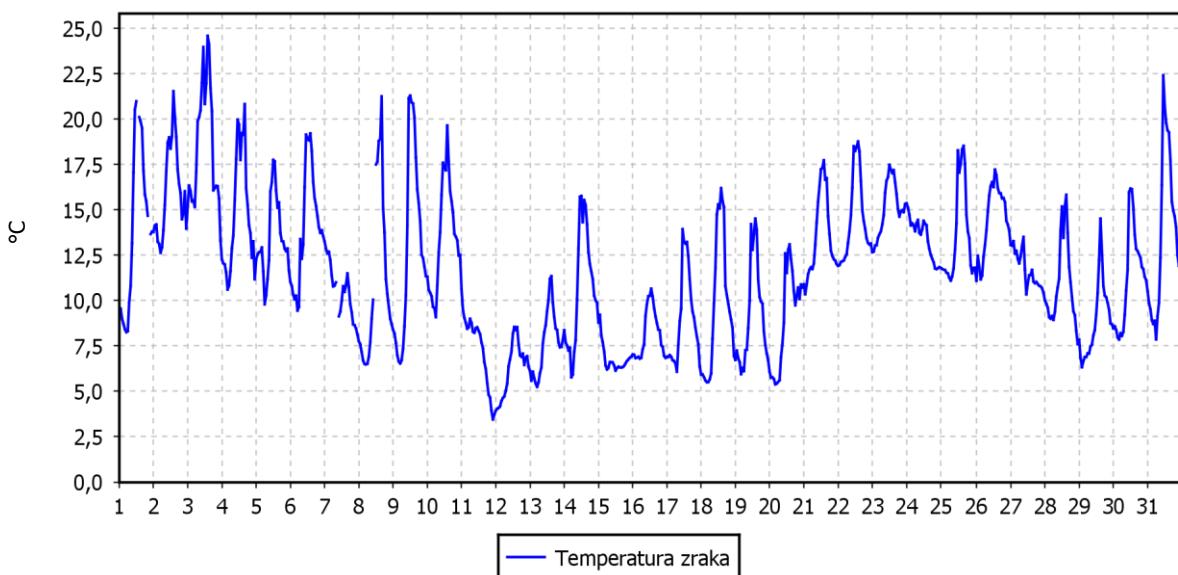
TEMPERATURA	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
-50.0 do 0.0 °C	0	0	0	0
0.0 do 3.0 °C	0	0	0	0
3.0 do 6.0 °C	38	5	0	0
6.0 do 9.0 °C	181	24	8	26
9.0 do 12.0 °C	182	25	8	26
12.0 do 15.0 °C	177	24	12	39
15.0 do 18.0 °C	107	14	2	6
18.0 do 21.0 °C	44	6	1	3
21.0 do 24.0 °C	9	1	0	0
24.0 do 27.0 °C	2	0	0	0
27.0 do 30.0 °C	0	0	0	0
30.0 do 50.0 °C	0	0	0	0
Skupaj	740	100	31	100

REL. VLAŽNOST	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 %	0	0	0	0
20.0 do 30.0 %	0	0	0	0
30.0 do 40.0 %	0	0	0	0
40.0 do 50.0 %	7	1	0	0
50.0 do 60.0 %	51	7	0	0
60.0 do 70.0 %	83	11	2	6
70.0 do 80.0 %	104	14	6	19
80.0 do 90.0 %	47	6	8	26
90.0 do 100.0 %	450	61	15	48
Skupaj	742	100	31	100

URNE VREDNOSTI - Temperatura zraka

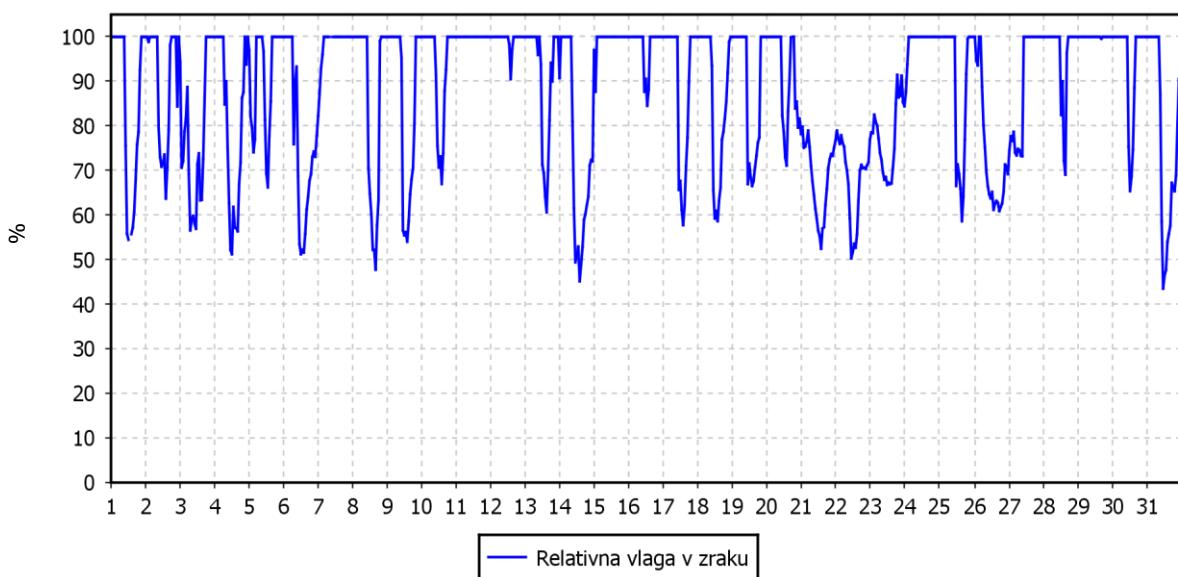
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

URNE VREDNOSTI - Relativna vlaga v zraku

TE Brestanica (Sv. Mohor)

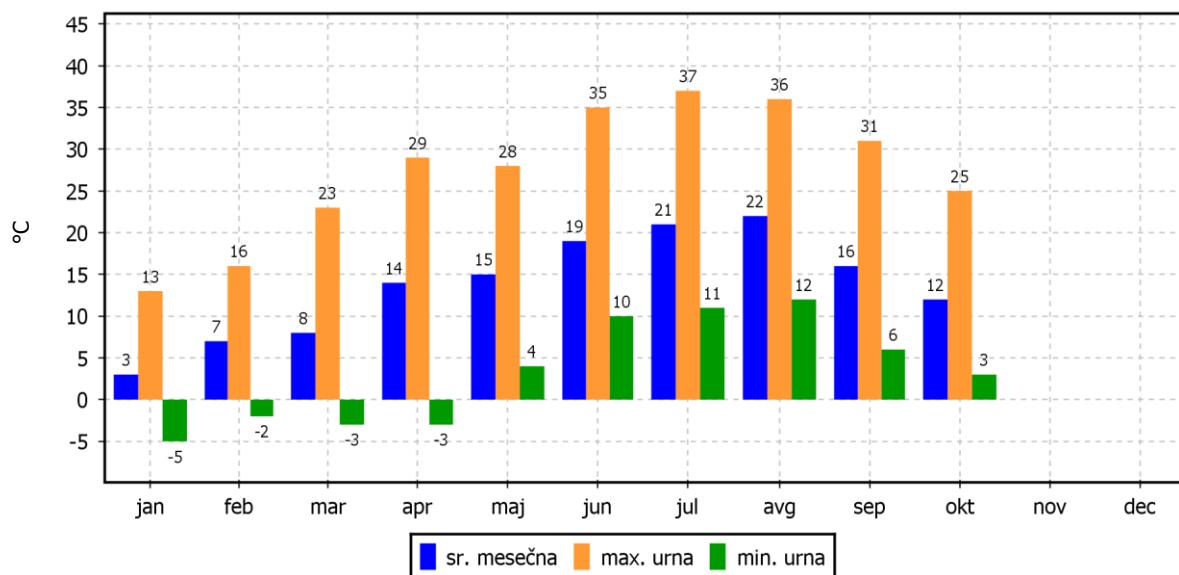
01.10.2020 do 01.11.2020

TEMPERATURA ZRAKA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

2.2.3 Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.10.2020 do 01.11.2020

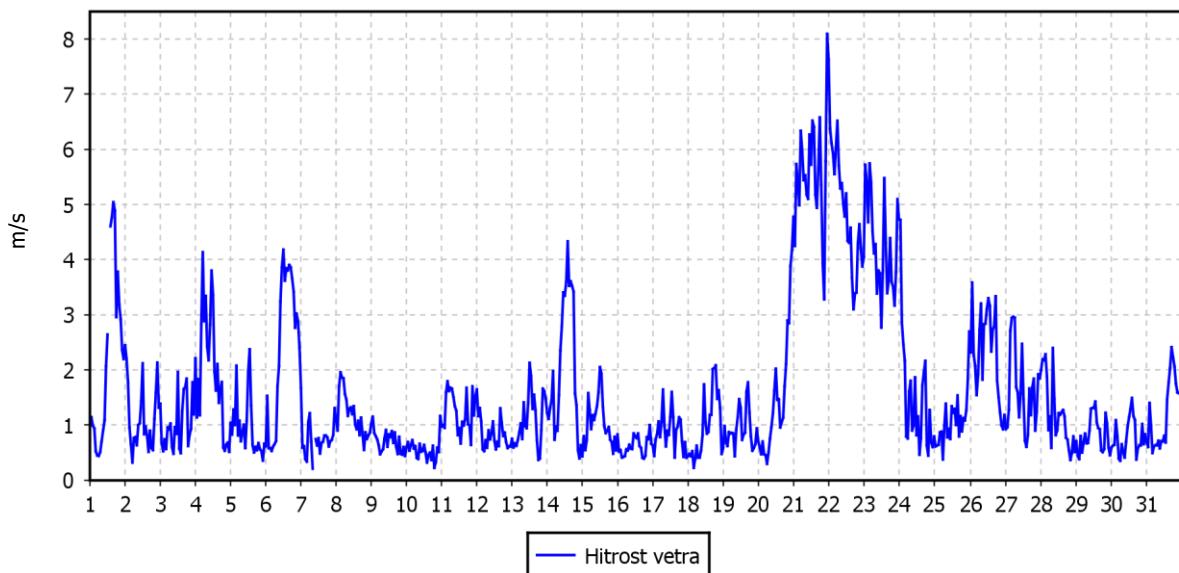
Razpoložljivih urnih podatkov:	742	100%
Maksimalna urna hitrost:	8 m/s	21.10.2020 23:00:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	07.10.2020 08:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	2 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	0	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	oo		
	frek.	%o											
N	0	5	2	0	0	0	1	0	0	0	0	8	11
NNE	0	3	2	0	1	0	0	0	0	0	0	6	8
NE	0	10	5	1	0	0	0	0	0	0	0	16	22
ENE	0	5	9	8	4	1	0	0	0	0	0	27	36
E	0	7	12	21	11	25	16	0	0	0	0	92	124
ESE	0	1	11	9	10	2	3	0	0	0	0	36	49
SE	0	2	8	14	10	1	0	0	0	0	0	35	47
SSE	0	3	5	15	18	6	1	0	0	0	0	48	65
S	0	3	8	10	8	4	0	0	0	0	0	33	44
SSW	0	3	4	14	7	1	0	0	0	0	0	29	39
SW	0	1	6	4	14	9	13	20	3	0	0	70	94
WSW	0	1	19	33	39	27	27	53	32	2	0	233	314
W	0	5	20	22	4	0	1	0	0	0	0	52	70
WNW	0	8	13	7	0	0	0	0	0	0	0	28	38
NW	0	3	14	2	0	0	0	0	0	0	0	19	26
NNW	0	6	2	2	0	0	0	0	0	0	0	10	13
SKUPAJ	0	66	140	162	126	76	62	73	35	2	0	742	1000

URNE VREDNOSTI - Hitrost vetra

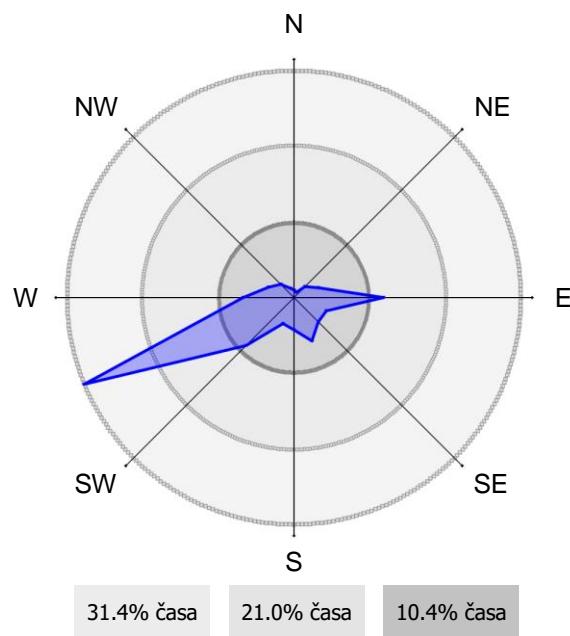
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

ROŽA VETROV

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.10.2020 do 01.11.2020

3. ZAKLJUČEK

POVZETEK

Meritve onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o. na lokaciji Sv. Mohor, ki je v upravljanju strokovnega osebja Elektroinštituta Milan Vidmar. Prav tako so bili iz strani osebja Elektroinštituta Milan Vidmar predpisani postopki za izvajanje meritev ter kontrole in zagotavljanja kakovosti podatkov po standardiziranih postopkih. Izdelal je tudi obdelavo rezultatov meritev in potrdil njihovo veljavnost.

V poročilu so za mesec oktober 2020 podani rezultati urnih in dnevnih vrednosti za parametre SO₂, NO₂/NO_x in O₃ ter statistična analiza v skladu s predpisano zakonodajo. Podani so tudi rezultati meritev meteoroloških parametrov v oktobru 2020 na obeh lokacijah.

V mesecu oktobru 2020 je bilo izmerjenih 99% pravilnih rezultatov urnih koncentracij meritev SO₂, 96% meritev NO₂/NO_x ter 94% O₃. Posledično rezultati meritev sledijo letnemu cilju za uradne podatke meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o..

Urna mejna vrednost (350 µg/m³) in dnevna mejna vrednost SO₂ (125 µg/m³) nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija SO₂ je znašala 13 µg/m³. Maksimalna dnevna koncentracija je znašala 12 µg/m³, medtem ko je bila srednja mesečna koncentracija 9 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje SO₂ je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severo-vzhoda. Največji deleži so iz smeri NNE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Urna mejna vrednost (200 µg/m³) in alarmna mejna vrednost (koncentracije 3-eh zaporednih ur nad 400 µg/m³) NO₂ nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija NO₂ je znašala 29 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 9 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 4 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje NO₂ je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severozahoda in jugo-vzhoda. Največji deleži so iz smeri NW in SSE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Alarmna (240 µg/m³), opozorilna (180 µg/m³) in ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi (120 µg/m³) niso bile presežene. Maksimalna urna koncentracija O₃ je znašala 96 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 90 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 48 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je nizek. Ozon je v prihajal iz zahodne smeri. Največji deleži so iz smeri WSW, in SW. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Rezultati meritev onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov na vplivnem področju TEB kažejo, da koncentracije onesnažil v mesecu oktobru 2020 ne presegajo dovoljenih mejnih vrednosti iz česar lahko zaključimo, da je vpliv elektrarne na onesnaženost zraka v okviru predpisanih zakonskih zahtev.

ELEKTROINSTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

OKTOBER 2020

220228-B.14-10

Dokument prestavlja gradivo, Ljubljana, NOVEMBER 2020, dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.14-10

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA PADAVIN

OKTOBER 2020

Ljubljana, NOVEMBER 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

Vzorčenje in analize kakovosti padavin in količine usedlin je izvedel Elektroinštitut Milan Vidmar v Ljubljani. Analize vsebnosti težkih kovin v prašnih usedlinah je izvedel ERICo Velenje. Obdelava rezultatov monitoringa kakovosti padavin in usedlin, kot tudi postopki za zagotavljanje in nadzor nad kakovostjo podatkov so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta so brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

Dokument prestavlja gradivo, ki v originalu predstavlja dokument v pravnem postopku.
Elektronski dokument je informativne narave in se lahko uporablja izključno v nekomercialne namene.

PODATKI O PODOČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.14-10
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa padavin
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo, Ljubljana, Hajdrihova 2
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Leonida MEHLE MATKO, dipl. inž. kem. inž. Tomaž ZAKŠEK, dipl. inž. kem. tehol.
Datum izdelave:	NOVEMBER 2020
Seznam prejemnikov poročila:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. (Marjan Jelenko) 2x Elektroinštitut Milan Vidmar 1x
<i>elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/ (Termoelektrarna Brestanica, d.o.o.)	

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati analiz kakovosti padavin in količine usedlin ter koncentracij težkih kovin v usedlinah za obdobje od 01.09.2020 do 01.10.2020.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	1
2.	ZAKONSKE OSNOVE	1
3.	MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST	2
4.	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV	2
5.	REZULTATI MERITEV	3
5.1	KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN	5
5.1.1	Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp.....	5
5.1.2	Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor	11
5.1.3	Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih	17
5.1.4	Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje	23
5.2	TEŽKE KOVINE V USEDLINAH	29
5.2.1	Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih	29
5.3	RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH.....	31
5.3.1	Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah	31
5.4	PAH IN Hg V USEDLINAH	32
5.4.1	PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor.....	32
6.	SKLEP	33

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje ciljev oziroma nadzor nad doseganjem slednjih zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka in z njim monitoring kakovosti padavin.

Eno od pomembnih meril stopnje onesnaženosti zunanjega zraka je sestava padavin oziroma usedlin. Snovi se na površje usedajo kot:

- mokre ali
- suhe usedline.

Mokre usedline nastajajo v procesu čiščenja plinov in delcev iz ozračja s tekočo (npr. kapljice vode) ali trdno (npr. kristali ledu) fazo. Suhe usedline pa se v obliki delcev ali plinov usedajo na površje v času, ko ni padavin. Kemijska sestava usedlin je tako merilo za stopnjo onesnaženosti zraka. Sestavine padavin so v večji meri produkti oksidacije najpogosteješih onesnaževal, kot so SO_2 , NO_x , CO in ogljikovodiki. Z njihovim usedanjem prihaja do zakisljevanja in evtrofikacije okolja.

2. ZAKONSKE OSNOVE

S ciljem zmanjšati zakisljevanje kot tudi evtrofikacijo, je bila leta 1979 sprejeta **Konvencija o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja**. Na njeni osnovi so države dolžne izvajati **EMEP program**, ki vključuje tudi spremjanje kakovosti padavin. V okviru mreže EMEP naj bi se v vzorcih padavin določalo sledeče komponente: pH, SO_4^{2-} , NO_3^- , Cl^- , NH_4^+ , K^+ , Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , elektroprevodnost in pa nekatere kovine.

Po mednarodnem dogovoru je bila postavljena tudi mejna pH vrednost za kisle padavine, ki znaša 5,6 pH.

S stališča škodljivosti za zdravje in naravo se vedno večkrat omenjajo onesnaževala, kot so težke kovine in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki. Ti naj bi predstavljali tveganje za zdravje ljudi tako s koncentracijami v zraku kot tudi z usedanjem in to v že zelo majhnih koncentracijah, zato je bila v EU sprejeta četrta hčerinska direktiva na področju kakovosti zunanjega zraka:

- **Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku.**

Določbe direktive so vnesene v slovenski pravni red z **Uredbo o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih ogljikovodikih (Ur.l. RS, št. 56/2006)**.

V letu 2008 je bila sprejeta direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku:

- **Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo.**

V slovenski pravni red je bila vnesena z **Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 09/2011, 08/2015 in 66/2018)**.

Omenjena pravna akta sicer ne predpisuje mejnih vrednosti, vendar pa vključujeta zahteve po spremeljanju kakovosti in količine usedlin.

Pri monitoringu padavin je potrebno upoštevati tudi zahteve Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011, 06/2015, 05/2017 in 05/2018).

3. MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST

Na območju monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih, ter na referenčni lokaciji Kočevje.

4. NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Monitoring kakovosti padavin je sestavljen iz vzorčenja padavin na terenu in analiz vzorcev v laboratoriju.

V mesečnih vzorcih padavin se določa:

- volumen,
- prevodnost,
- koncentracije nitratov,
- koncentracije sulfatov
- koncentracije kloridov,
- koncentracije amoniaka,
- kovine Ca, Mg, Na, K in
- usedline ter
- težke kovine.

Padavine oziroma usedline vzorčimo z Bergerhoffovim zbiralnikom padavin.

Ker slovenska zakonodaja ne predpisuje posebnih zahtev glede meritev kakovosti padavin, se slednje izvaja v skladu z zahtevami programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch). Za določanje vsebnosti kovin se za vzorčenje in analizo uporablja standard prEN 15841.

Nabor parametrov, analizne metode in sistem zagotavljanja kakovosti podatkov za vzorčenje in analizo vzorcev padavin, ki je vpeljan v laboratoriju, sledi splošnim zahtevam programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch) in pa zahtevam, ki jih postavlja naša zakonodaja. Monitoring upošteva tudi zakonske zahteve glede reprezentativnosti mernih mest in zagotavljanja reprezentativnosti lokacije mernega mesta na območju na katerega vpliva vir onesnaževanja..

Vzorčenje in analize vzorcev padavin in usedlin so izvedene v kemijskem laboratoriju Elektroinštituta Milan Vidmar, z izjemo analiz težkih kovin, ki se izvajajo v ERICo.

Pri obdelavi podatkov so uporabljene tudi določbe Odločbe sveta z dne 27. januarja 1997 o vzpostavitvi vzajemne izmenjave informacij in podatkov iz merilnih mrež in posameznih postaj za merjenje onesnaženosti zunanjega zraka v državah članicah.

5. REZULTATI MERITEV

V tabelah, grafih in prilogah v nadaljevanju so prikazani rezultati meritev kakovosti padavin in količine usedlin za mesec september. Poleg rezultatov meritev za mesec september so prikazani tudi rezultati meritev za pretekle mesece, in sicer za obdobje enega leta. Za pH vrednosti in kovine, katerih meritve so zahtevane z zakonodajo, je za mesec september prikazan petletni niz rezultatov meritev.

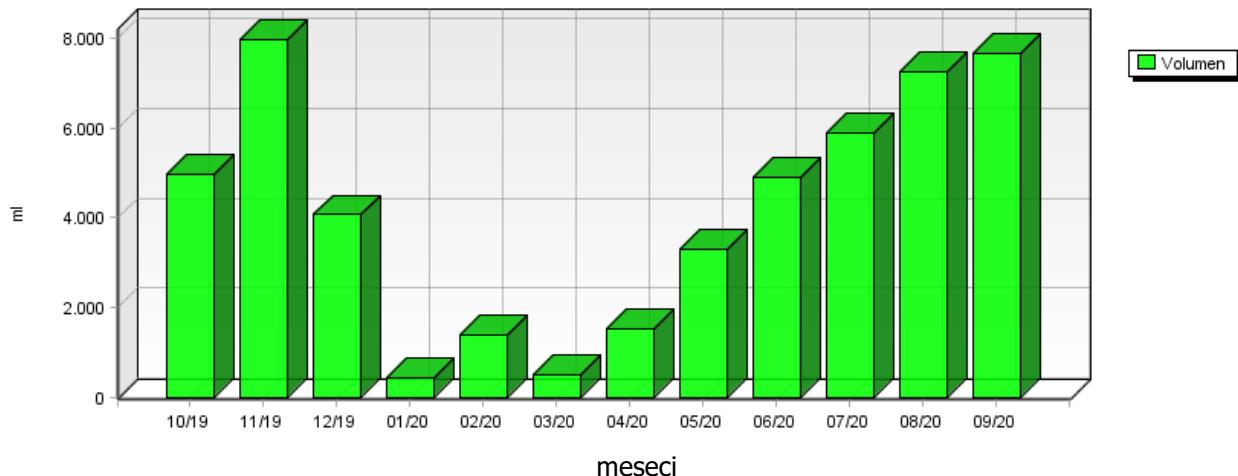
5.1 KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN

5.1.1 Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp

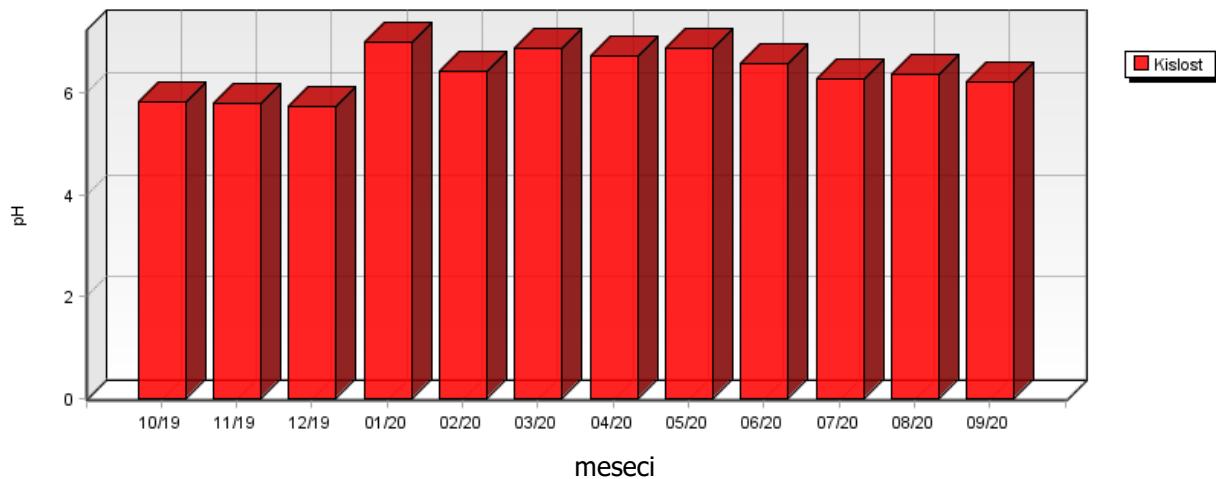
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Meteorološki stolp
Obdobje meritev: 01.10.2019 do 01.10.2020

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Volumen ml	4950	7950	4080	420	1370	490	1530	3280	4890	5890	7240	7650
Kislost pH	5.83	5.78	5.74	7.01	6.43	6.88	6.71	6.86	6.56	6.28	6.35	6.20
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	6.40	5.30	5.30	28.00	15.10	14.00	22.90	29.80	18.30	26.40	9.60	11.20

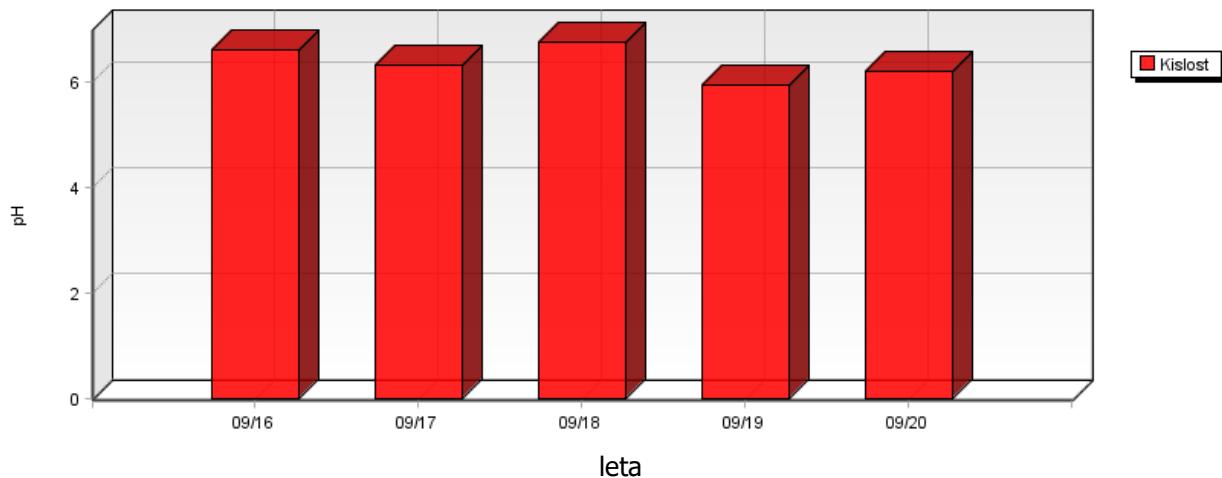
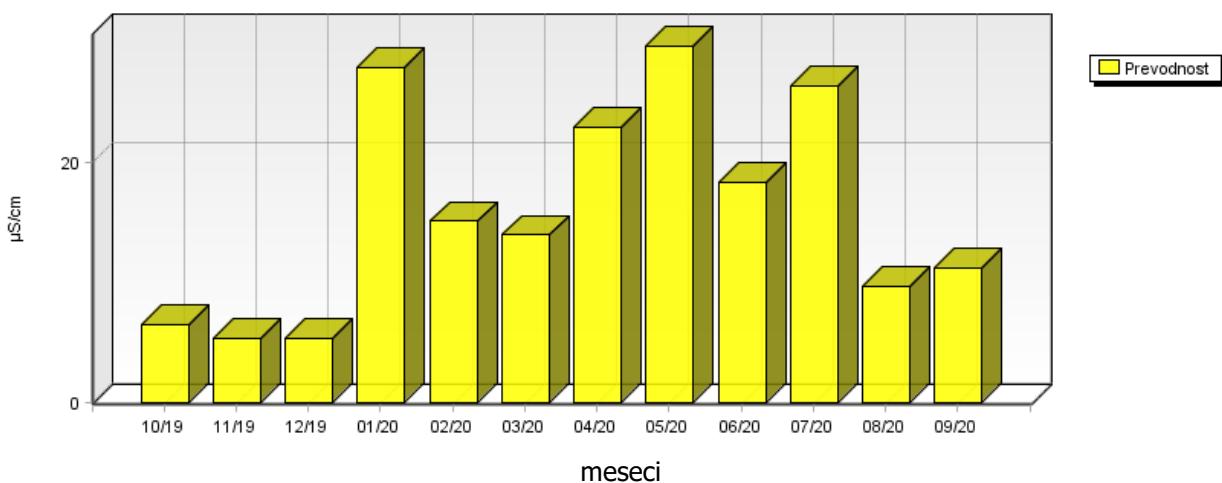
**Meteorološki stolp
VOLUMEN PADAVIN**

**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN**

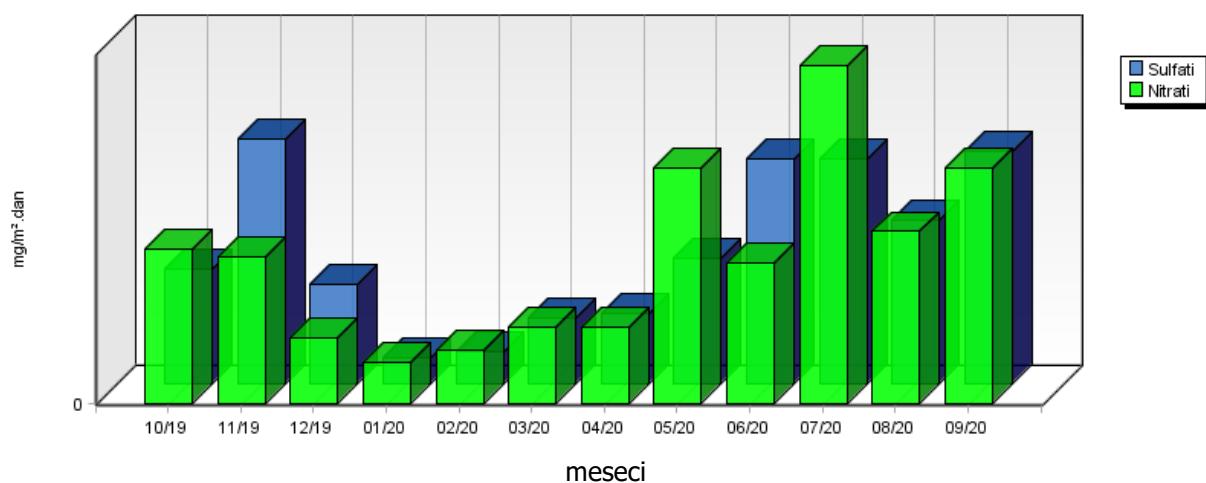

	09/16	09/17	09/18	09/19	09/20
Kislost pH	6.60	6.30	6.76	5.93	6.20

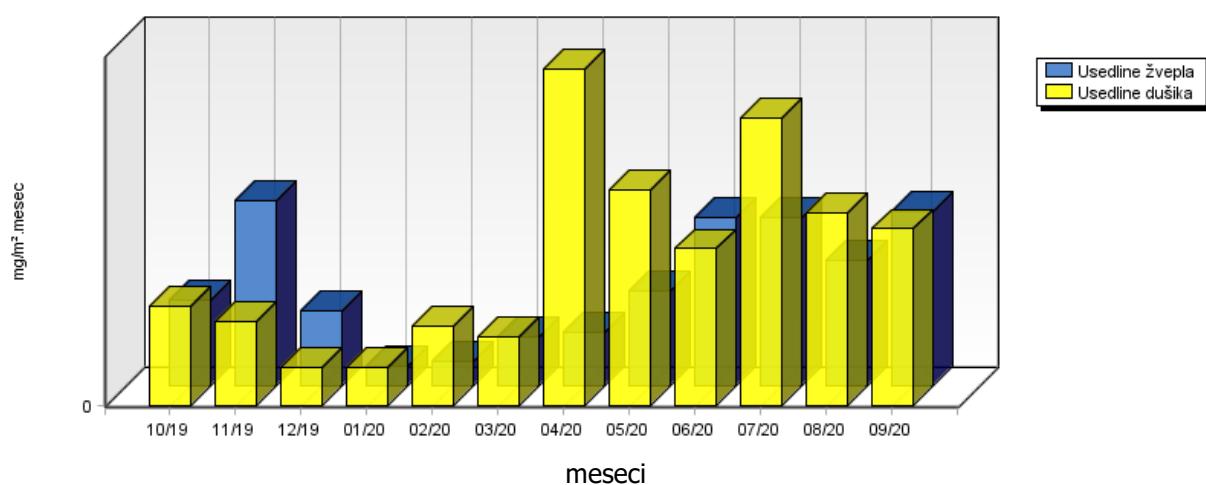
**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN****Meteorološki stolp
PREVODNOST PADAVIN**

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Nitriti mg/m ² .dan	6.62	6.26	2.77	1.73	2.28	3.22	3.26	10.05	5.98	14.44	7.37	10.08
Sulfati mg/m ² .dan	4.87	10.47	4.21	1.07	1.34	2.76	3.00	5.37	9.63	9.60	7.08	9.97
Usedline dušika mg/m ² .mesec	55.84	47.46	21.35	21.00	44.96	38.74	191.56	122.62	89.30	163.14	109.61	101.00
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	48.74	104.73	42.11	10.70	13.40	27.58	30.03	53.68	96.30	95.99	70.80	99.74

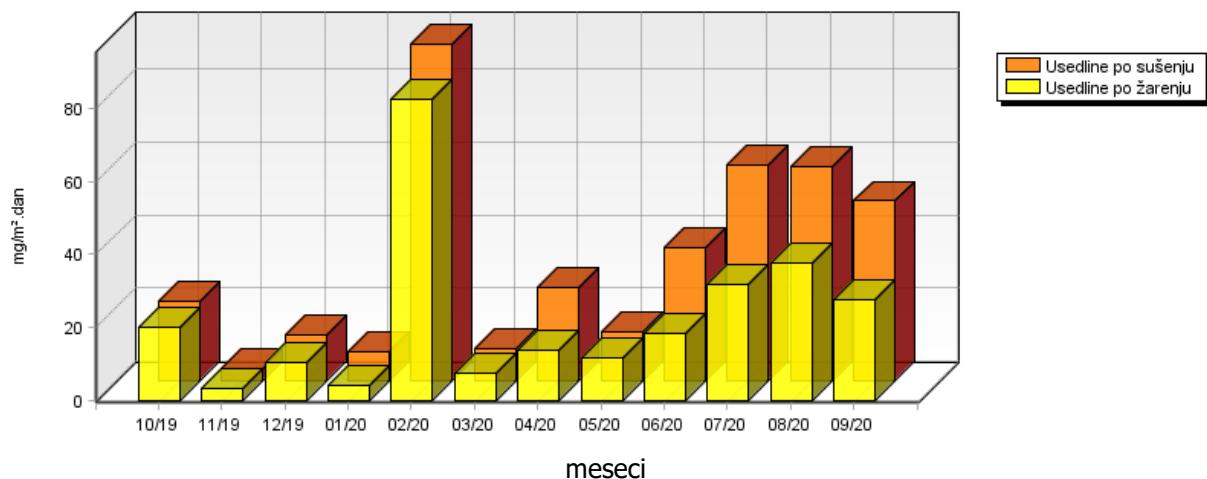
Meteorološki stolp SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Meteorološki stolp USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

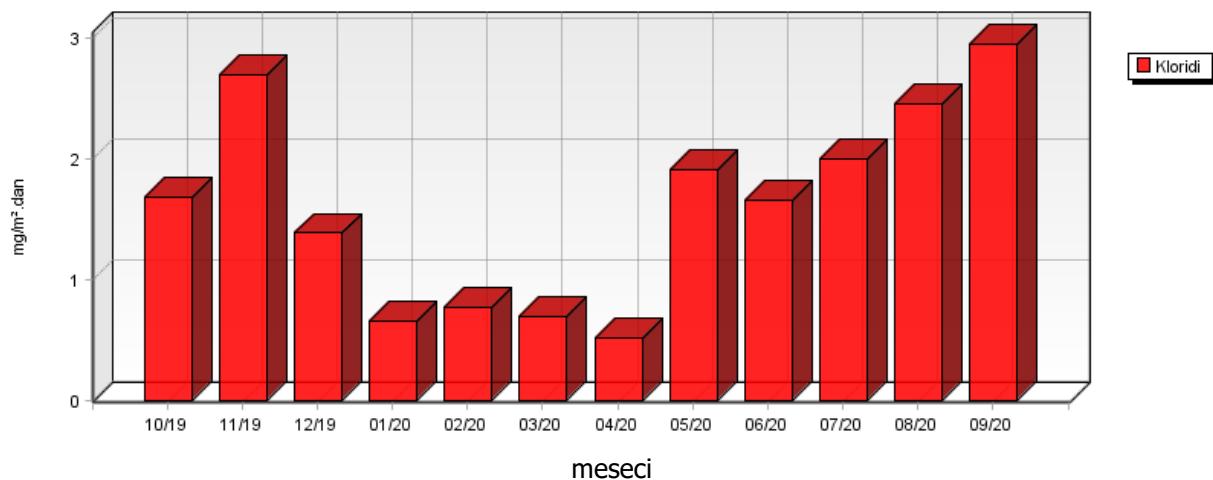

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	21.59	2.99	12.46	7.95	92.52	8.62	25.40	13.07	36.19	59.25	58.71	49.40
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	19.94	2.97	10.50	4.10	82.56	7.53	13.66	11.71	18.25	31.71	37.46	27.64

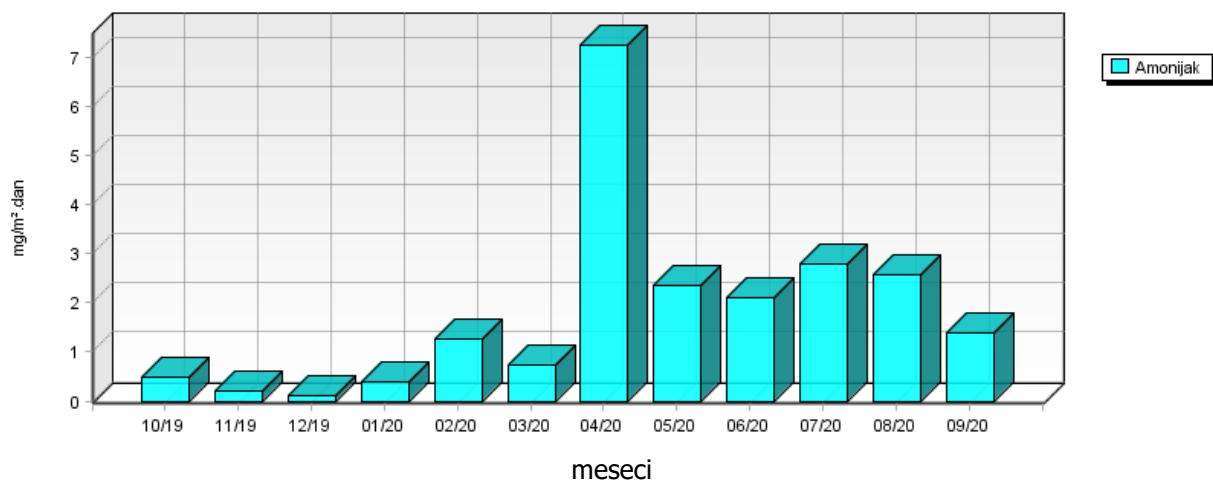
**Meteorološki stolp
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

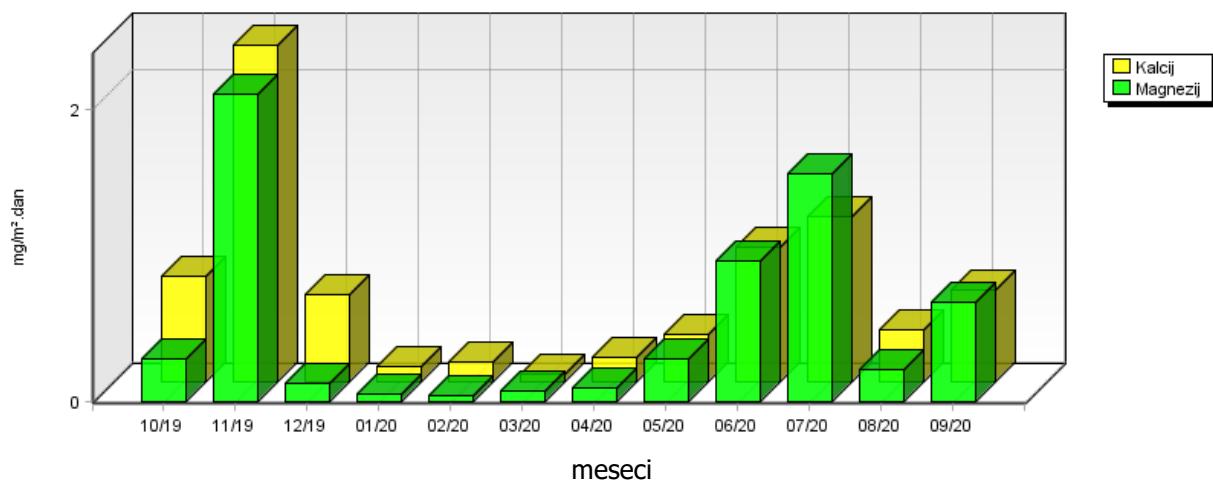
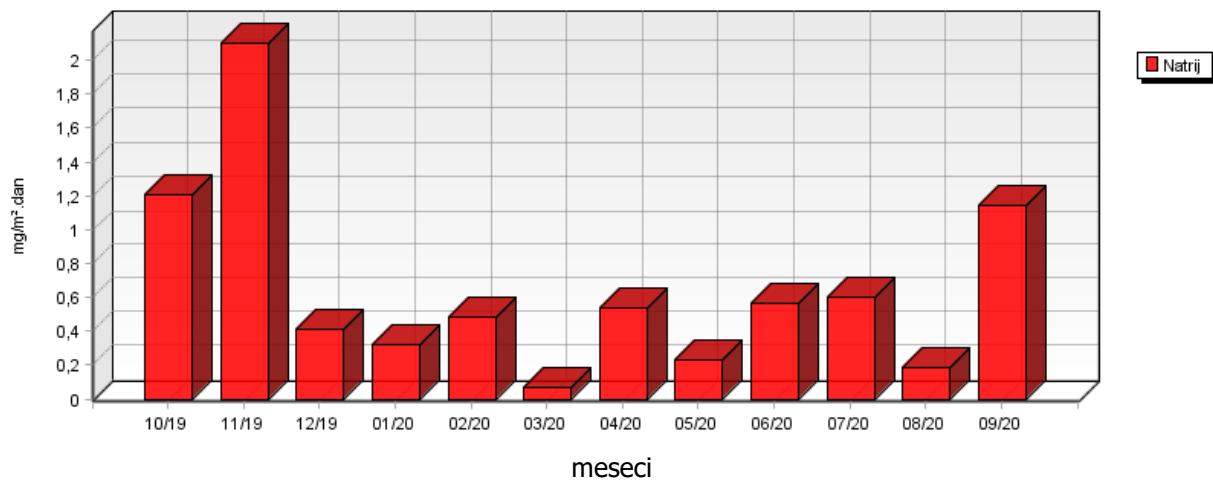
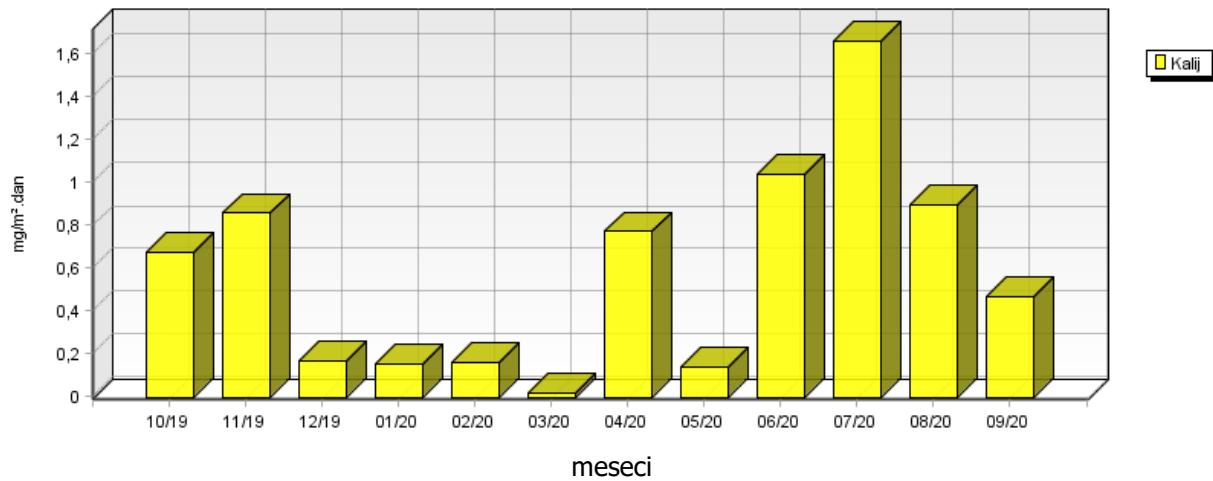
	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.68	2.70	1.39	0.66	0.76	0.70	0.52	1.92	1.66	2.00	2.46	2.96
Amonijak mg/m ² .dan	0.47	0.22	0.11	0.40	1.27	0.73	7.26	2.34	2.09	2.80	2.56	1.40
Kalcij mg/m ² .dan	0.72	2.31	0.59	0.10	0.13	0.05	0.16	0.32	0.92	1.14	0.35	0.63
Magnezij mg/m ² .dan	0.29	2.11	0.12	0.05	0.04	0.07	0.09	0.29	0.97	1.56	0.21	0.68
Natrij mg/m ² .dan	1.21	2.11	0.42	0.32	0.48	0.07	0.54	0.23	0.57	0.60	0.18	1.14
Kalij mg/m ² .dan	0.67	0.86	0.17	0.16	0.16	0.02	0.78	0.14	1.04	1.66	0.89	0.47

Meteorološki stolp KLORIDI V PADAVINAH

Meteorološki stolp AMONIJAK V PADAVINAH

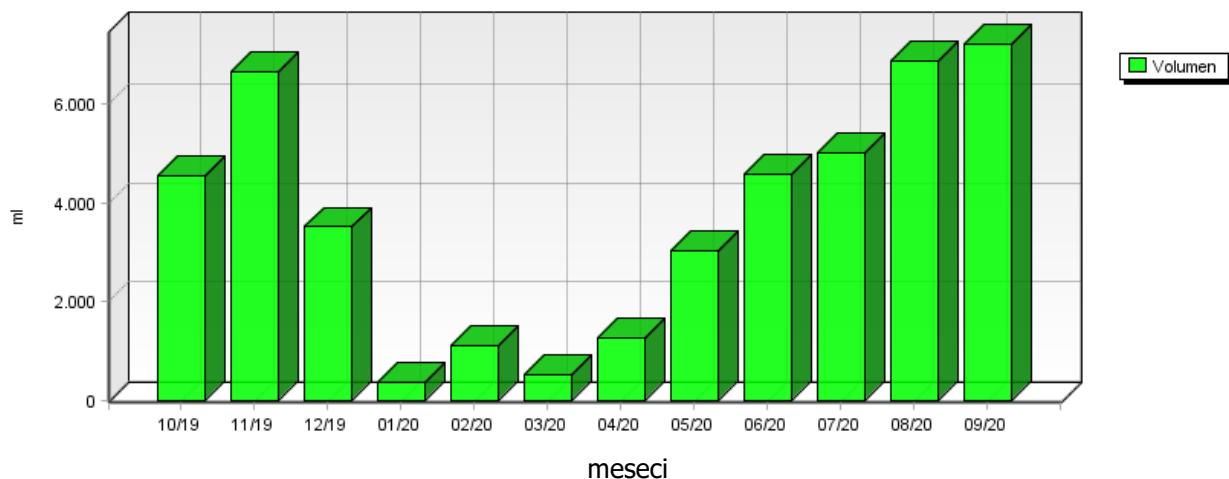
**Meteorološki stolp
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
NATRIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
KALIJ V PADAVINAH**

5.1.2 Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor

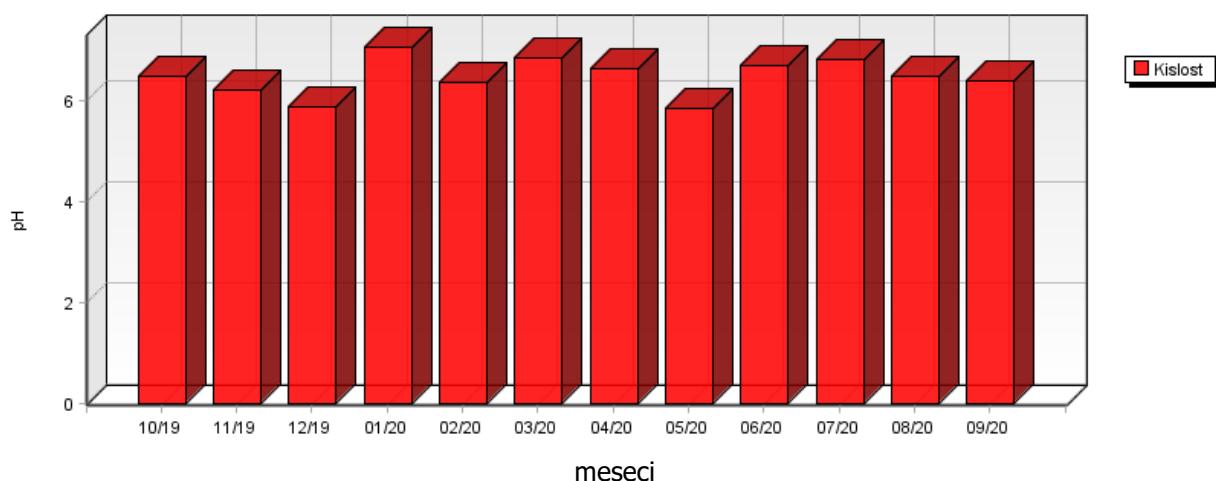
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.10.2019 do 01.10.2020

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Volumen ml	4550	6650	3510	360	1110	520	1250	3030	4580	5020	6870	7230
Kislost pH	6.47	6.21	5.86	7.07	6.37	6.84	6.63	5.83	6.69	6.80	6.46	6.38
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	10.90	8.10	6.00	43.30	17.10	28.20	13.00	36.10	18.70	30.40	10.10	11.70

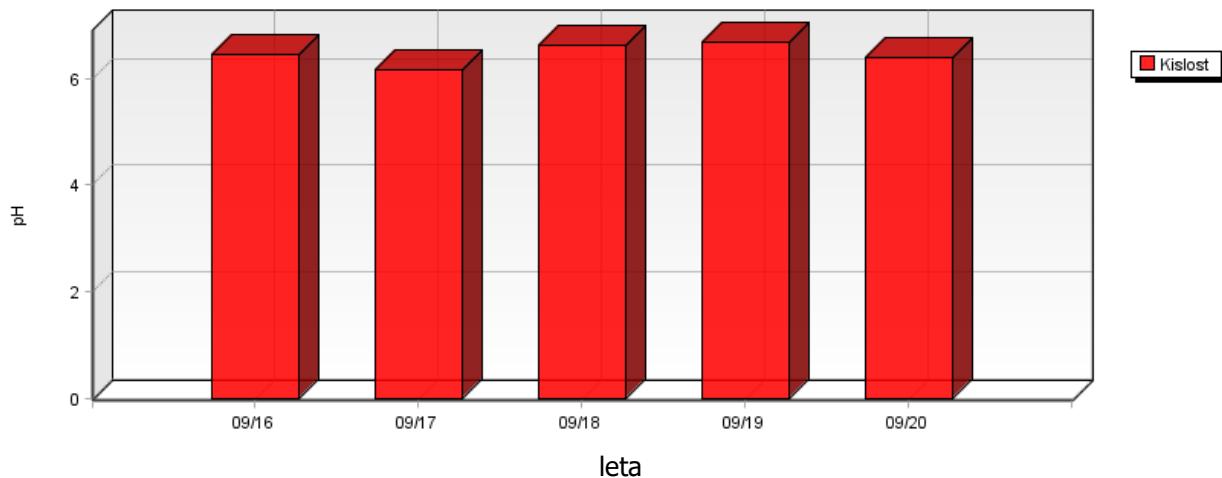
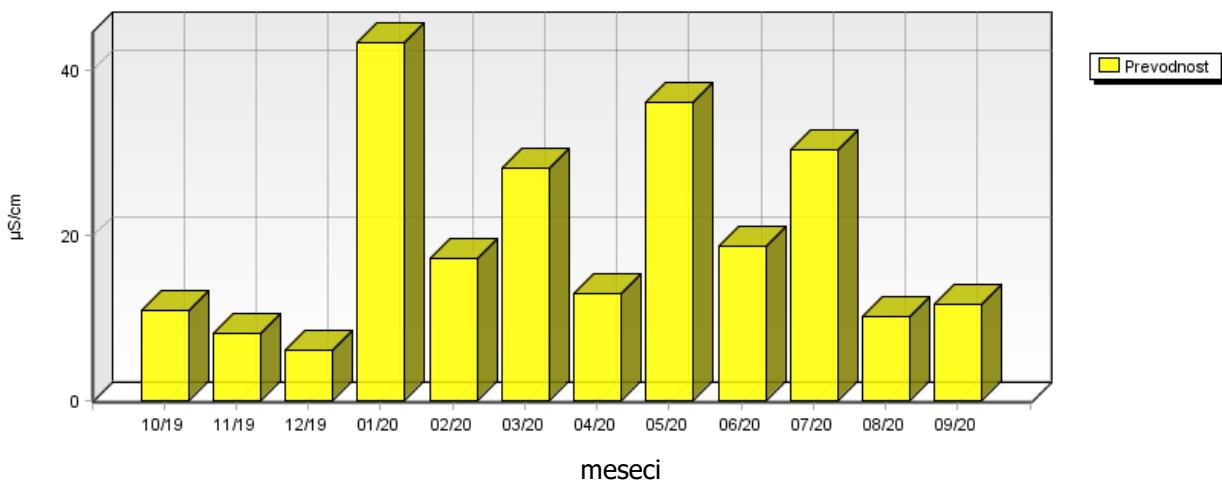
Sv. Mohor
VOLUMEN PADAVIN

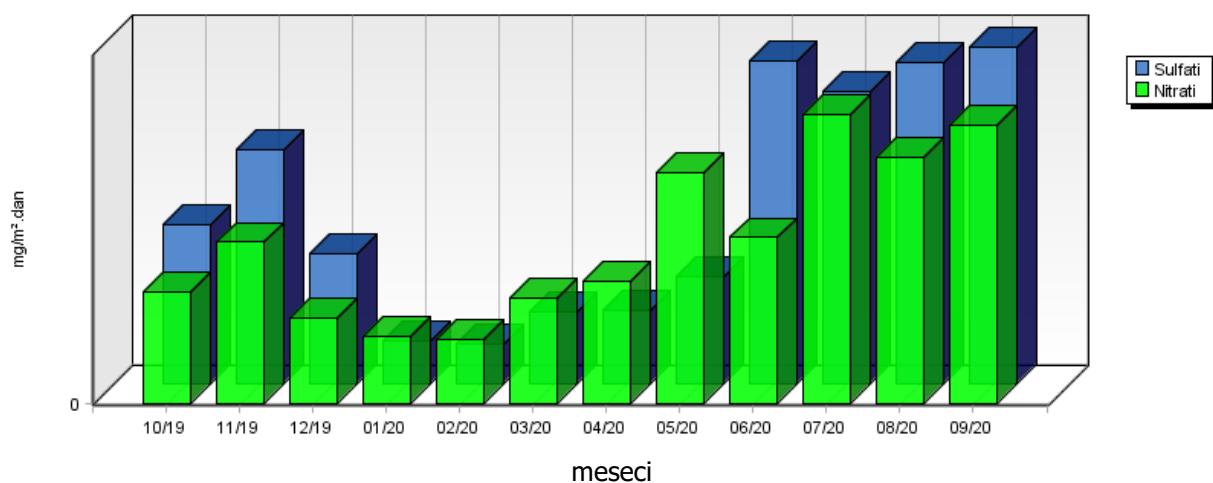
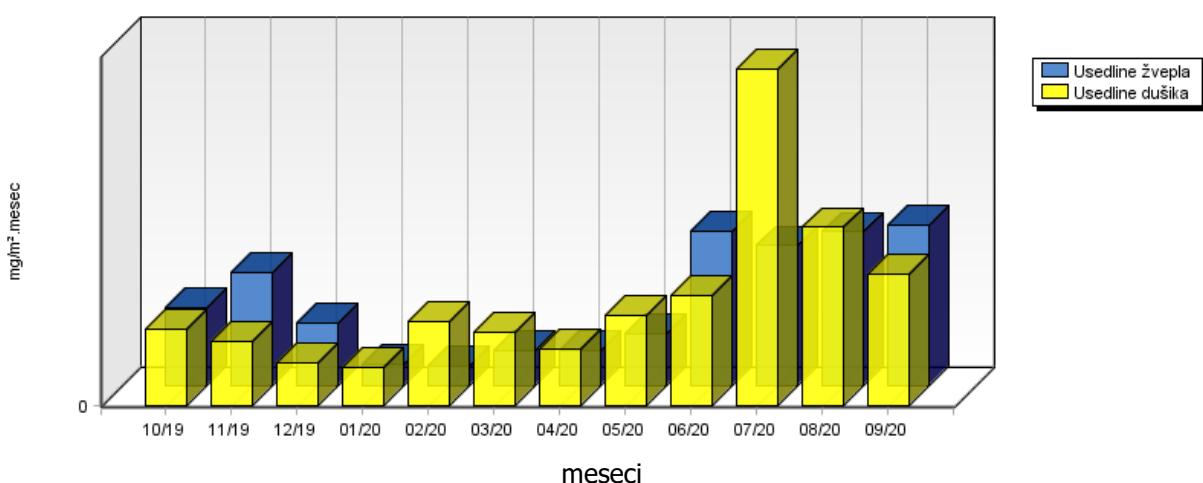
Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN

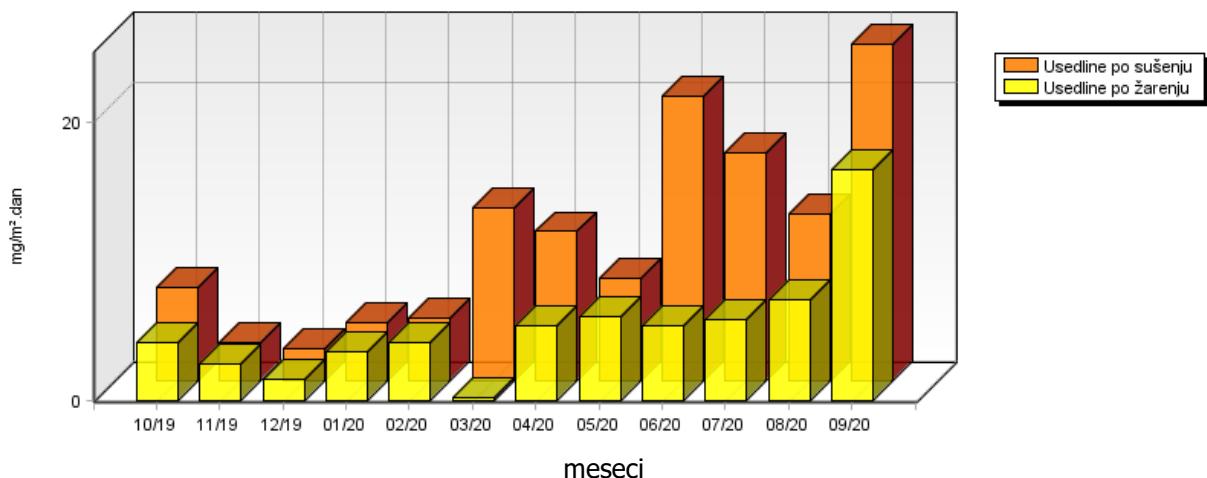
	09/16	09/17	09/18	09/19	09/20
Kislota pH	6.46	6.16	6.62	6.69	6.38

**Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN****Sv. Mohor
PREVODNOST PADAVIN**

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Nitрати mg/m ² .dan	3.09	4.52	2.38	1.87	1.76	2.92	3.40	6.44	4.63	8.08	6.86	7.76
Sulfати mg/m ² .dan	4.48	6.55	3.62	1.19	1.09	2.01	2.04	2.98	9.02	8.18	8.96	9.43
Usedline dušika mg/m ² .mesec	44.00	36.91	24.49	22.19	48.88	42.52	32.31	51.79	64.05	196.31	104.15	76.61
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	44.80	65.48	36.23	11.93	10.85	20.13	20.37	29.83	90.19	81.81	89.57	94.27

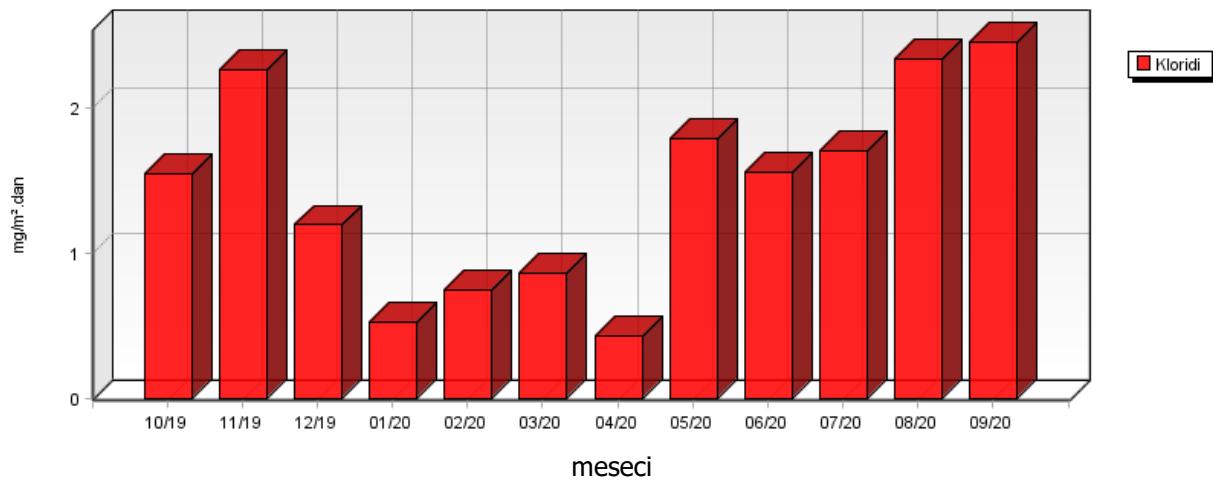
Sv. Mohor
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH**Sv. Mohor**
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	6.62	2.65	2.21	4.11	4.48	12.46	10.70	7.30	20.41	16.37	12.05	24.21
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	4.16	2.62	1.47	3.48	4.14	0.19	5.30	6.05	5.39	5.82	7.22	16.55

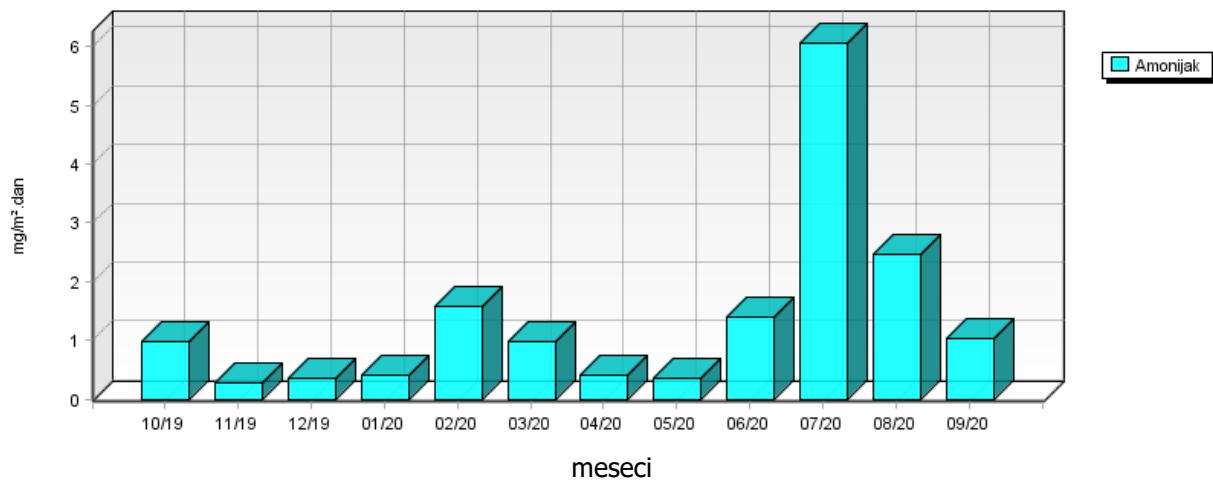
Sv. Mohor
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

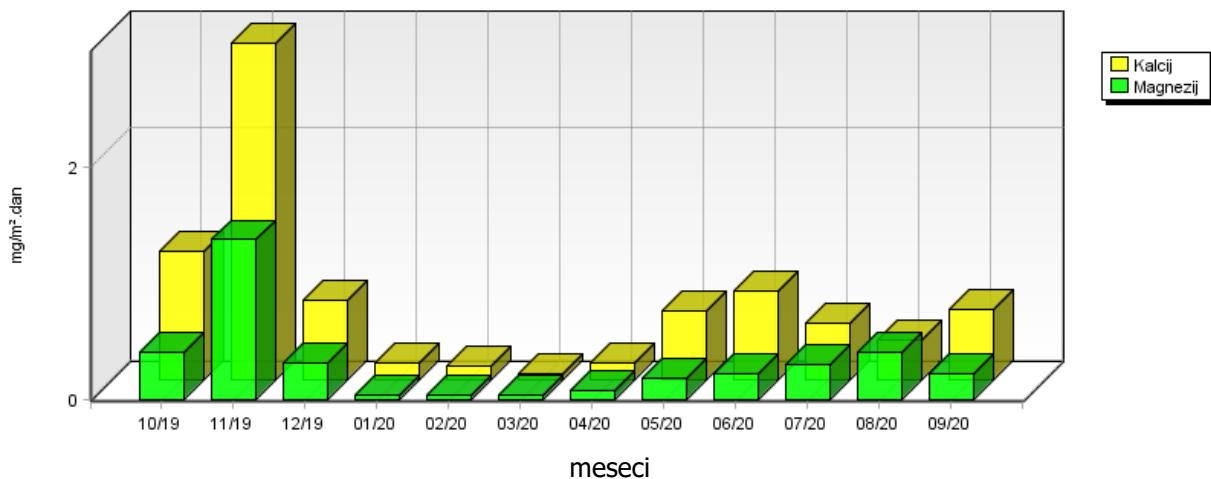
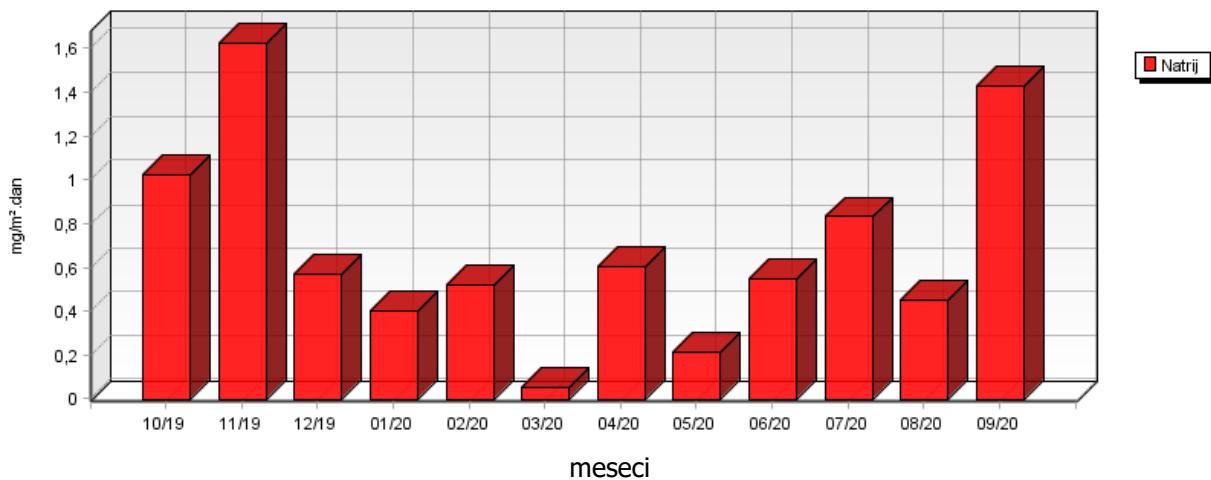
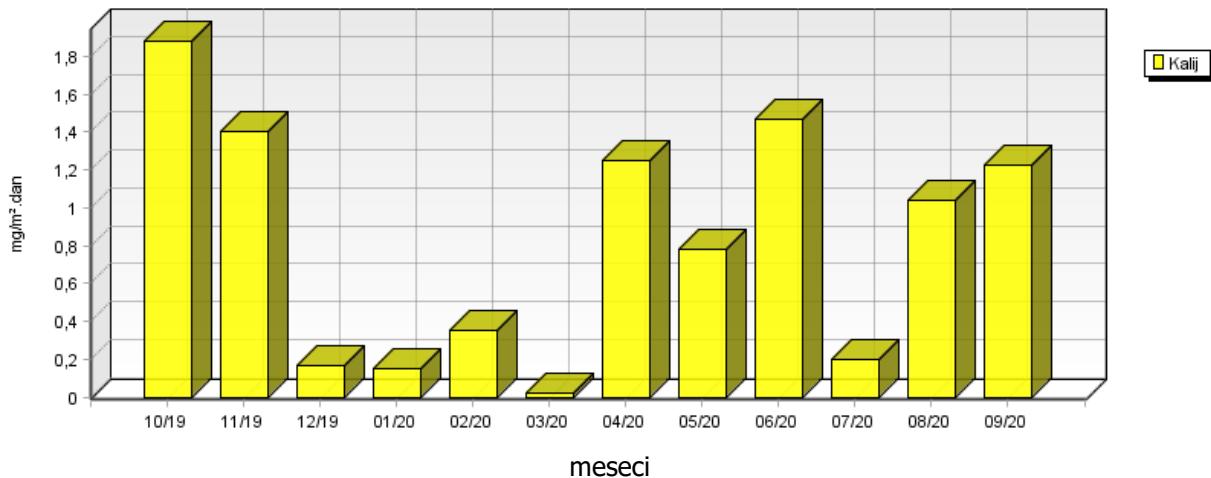
	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.54	2.26	1.19	0.52	0.74	0.85	0.42	1.79	1.56	1.70	2.33	2.45
Amonijak mg/m ² .dan	0.99	0.27	0.36	0.41	1.58	0.97	0.40	0.35	1.40	6.07	2.47	1.03
Kalcij mg/m ² .dan	1.10	2.90	0.68	0.14	0.11	0.05	0.13	0.59	0.76	0.49	0.33	0.60
Magnezij mg/m ² .dan	0.40	1.37	0.31	0.03	0.03	0.04	0.07	0.18	0.22	0.30	0.40	0.21
Natrij mg/m ² .dan	1.02	1.63	0.57	0.40	0.52	0.05	0.60	0.22	0.55	0.84	0.45	1.42
Kalij mg/m ² .dan	1.88	1.40	0.17	0.15	0.35	0.02	1.25	0.78	1.46	0.20	1.04	1.23

Sv. Mohor KLORIDI V PADAVINAH

Sv. Mohor AMONIJAK V PADAVINAH

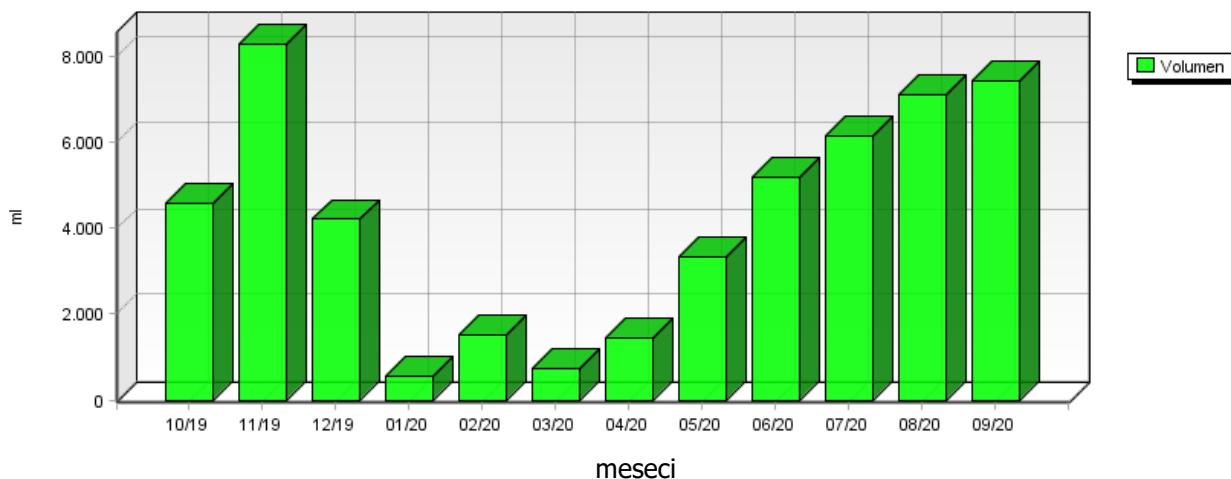
Sv. Mohor
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
NATRIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
KALIJ V PADAVINAH

5.1.3 Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih

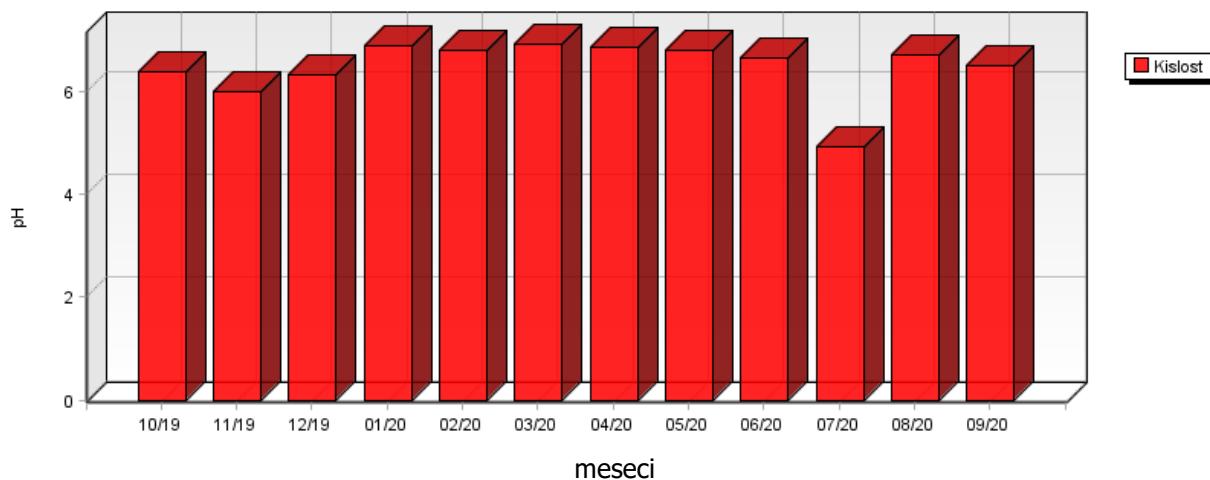
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.10.2019 do 01.10.2020

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Volumen ml	4570	8300	4210	550	1520	740	1440	3330	5170	6160	7110	7440
Kislost pH	6.40	6.01	6.35	6.92	6.81	6.95	6.87	6.83	6.67	4.94	6.72	6.53
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	7.90	5.80	7.20	32.30	15.70	39.10	25.10	22.70	34.20	26.60	19.60	18.80

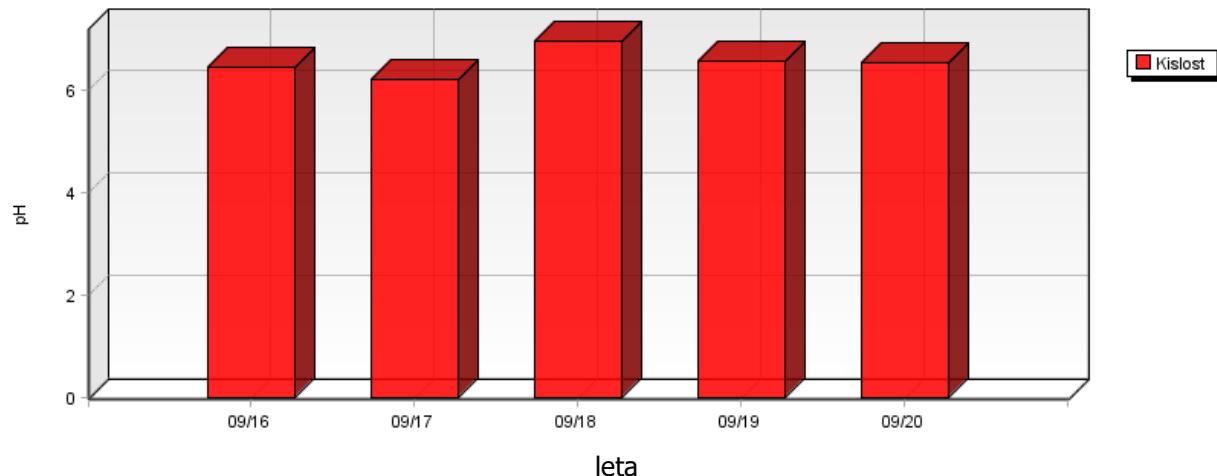
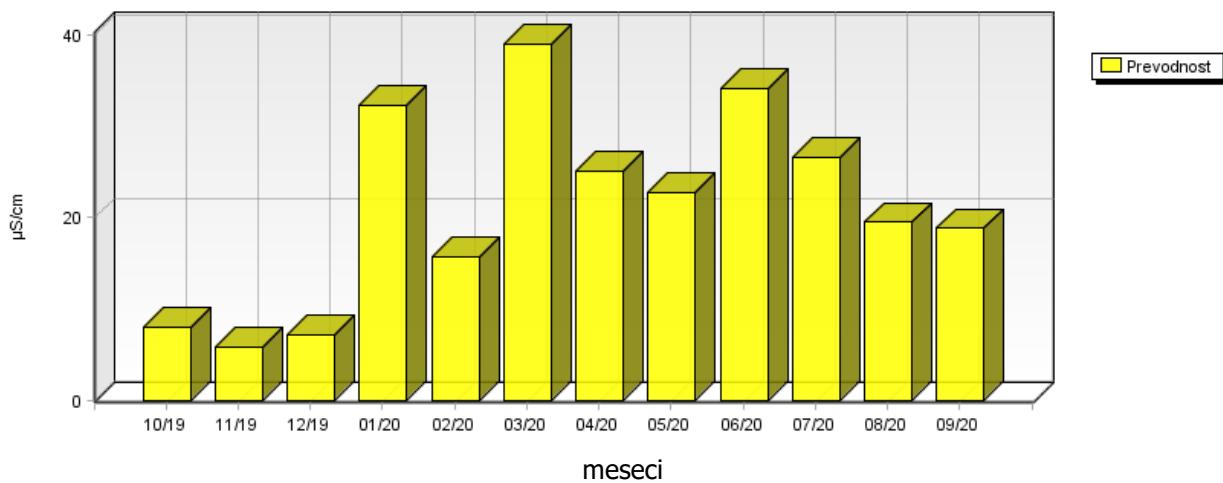
**Pri rezervoarjih
VOLUMEN PADAVIN**

**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN**

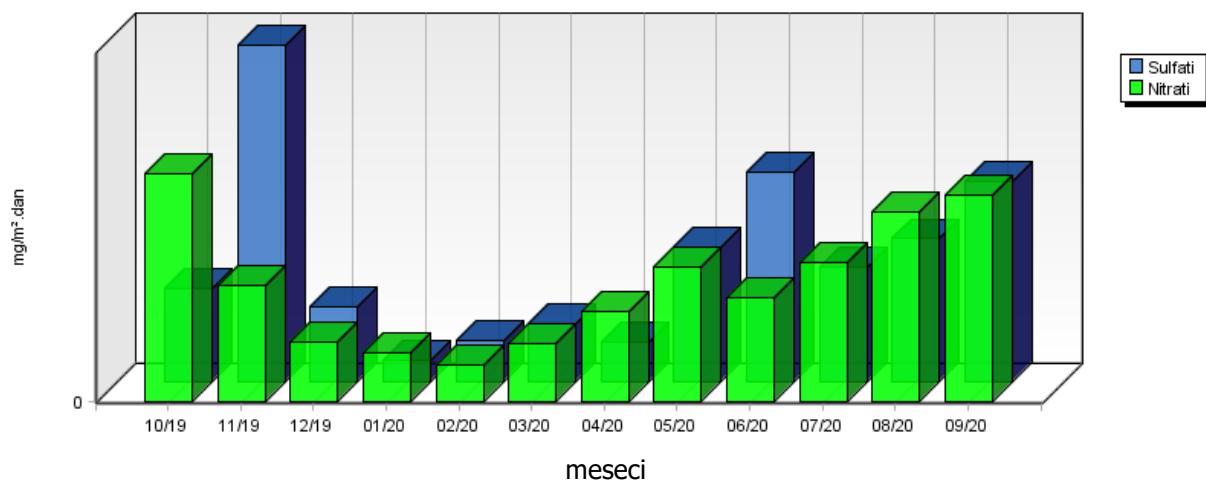

	09/16	09/17	09/18	09/19	09/20
Kislost pH	6.44	6.22	6.97	6.56	6.53

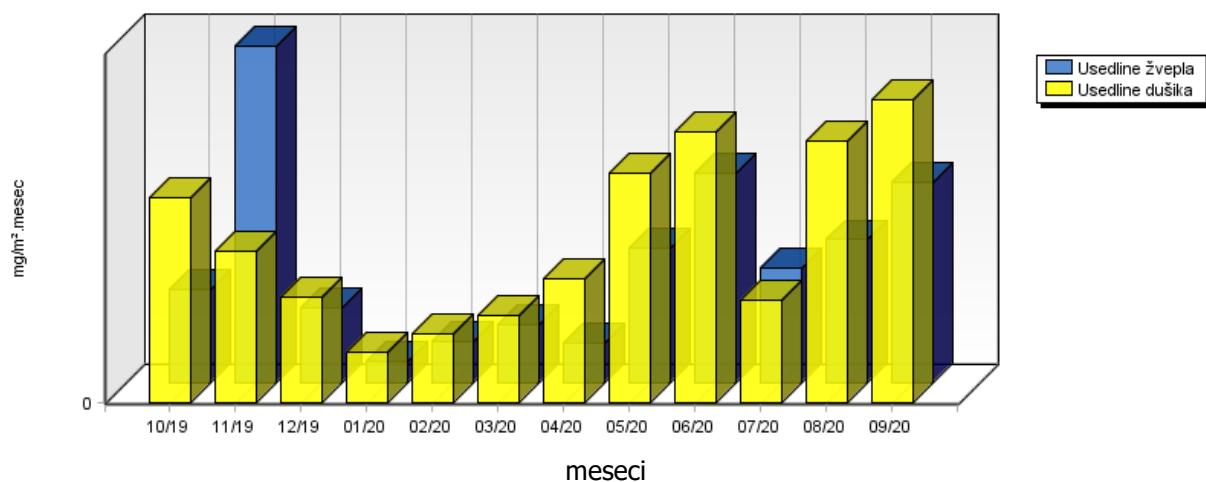
**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN****Pri rezervoarjih
PREVODNOST PADAVIN**

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Nitriti mg/m ² .dan	11.05	5.64	2.86	2.33	1.79	2.76	4.36	6.51	5.06	6.78	9.17	10.05
Sulfati mg/m ² .dan	4.50	16.40	3.60	1.04	1.98	2.78	1.88	6.54	10.18	5.52	6.95	9.70
Usedline dušika mg/m ² .mesec	99.46	73.69	50.72	24.59	33.05	42.37	59.66	111.13	131.73	49.81	127.48	147.09
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	45.00	164.01	36.02	10.38	19.82	27.79	18.77	65.35	101.81	55.22	69.53	97.00

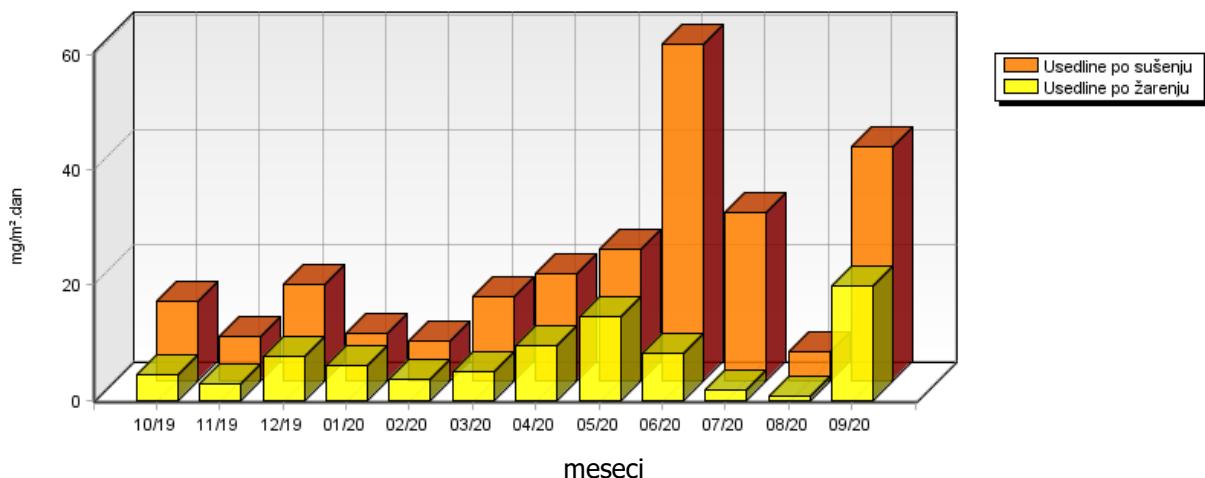
Pri rezervoarjih SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Pri rezervoarjih USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

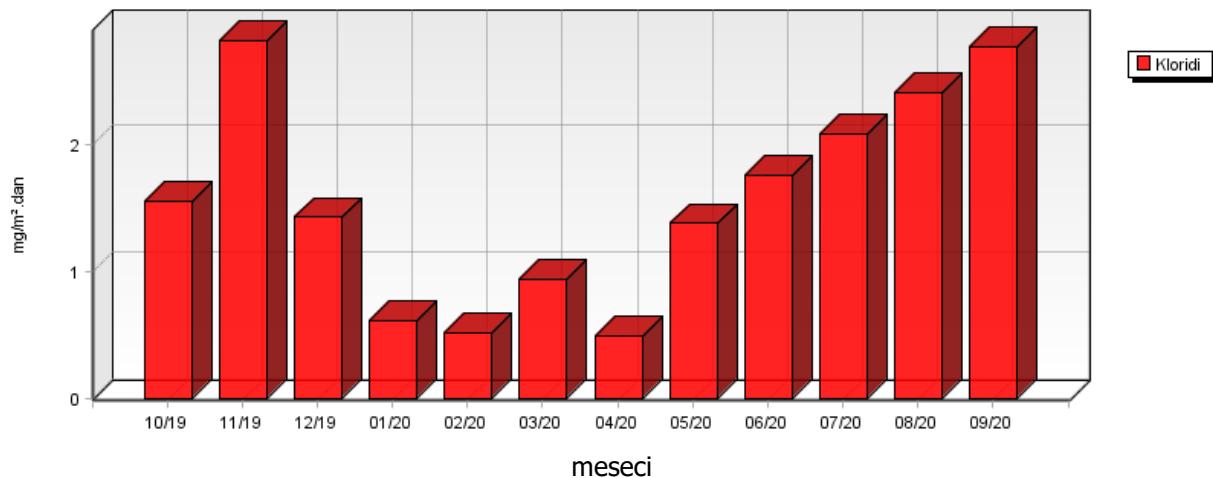

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	13.65	7.61	16.71	8.08	6.72	14.53	18.40	22.82	58.60	29.37	4.99	40.71
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	4.41	2.77	7.56	6.05	3.61	4.96	9.46	14.47	8.01	1.75	0.65	19.71

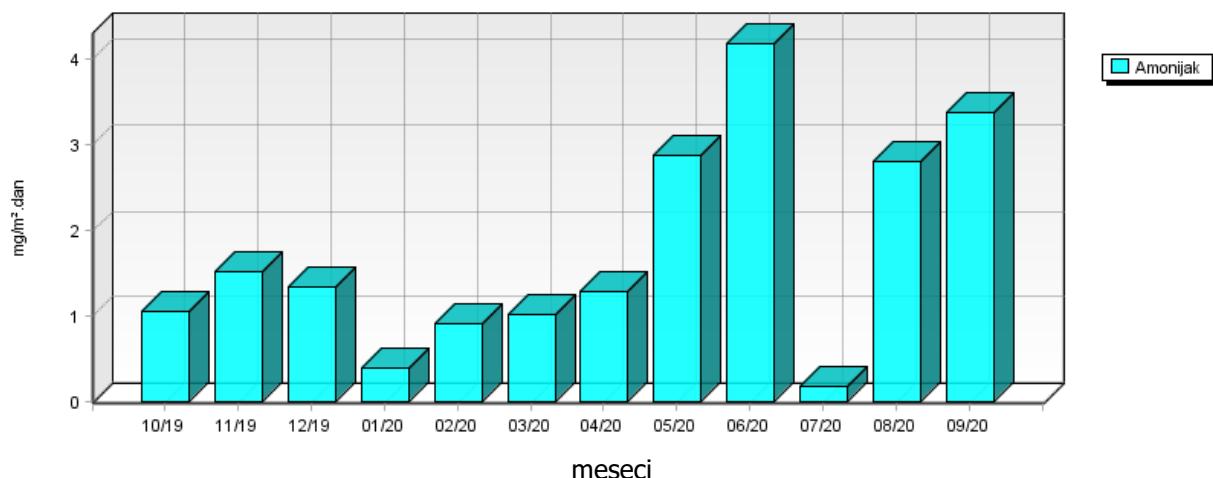
**Pri rezervoarjih
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

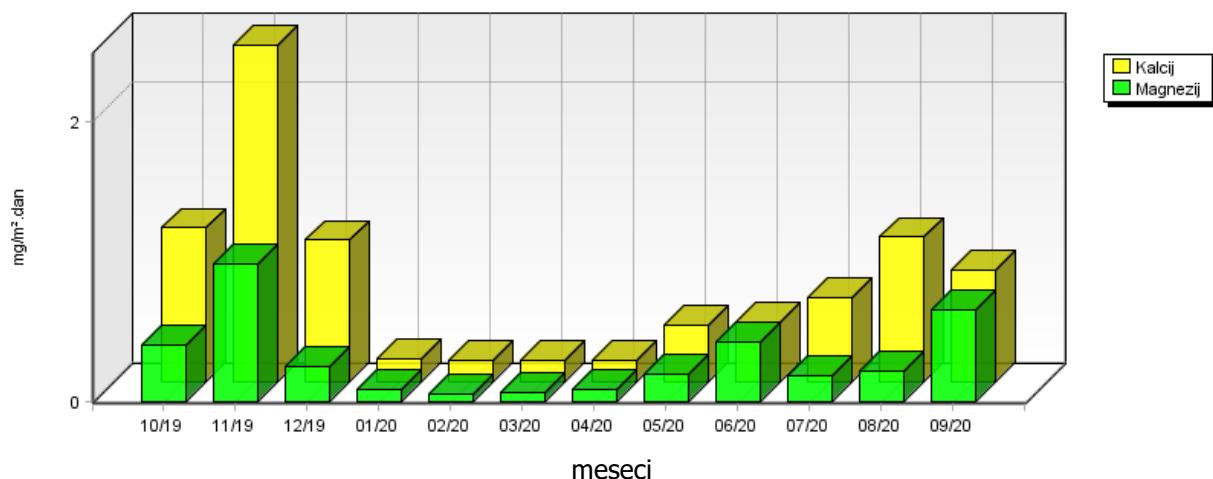
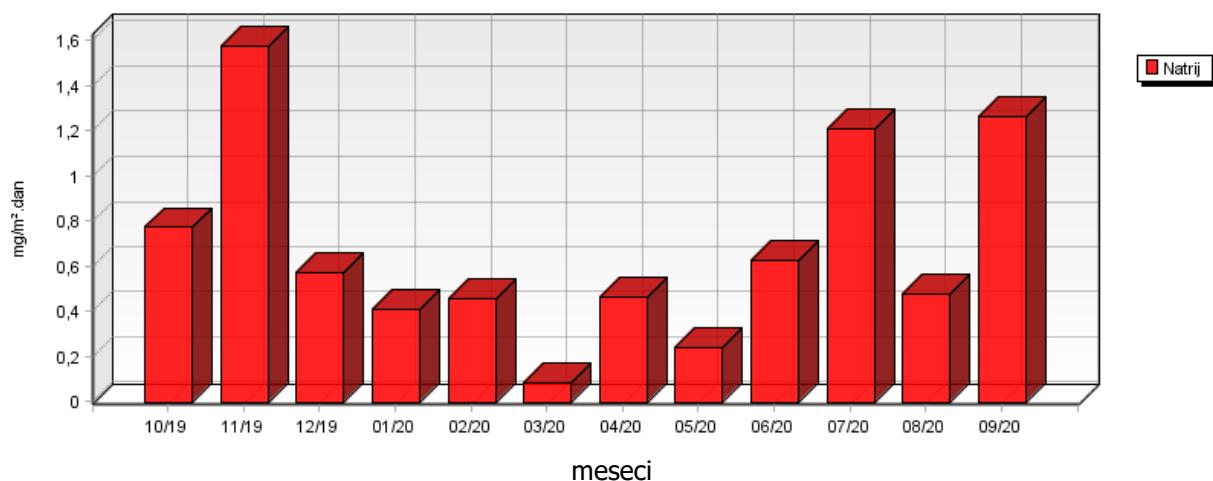
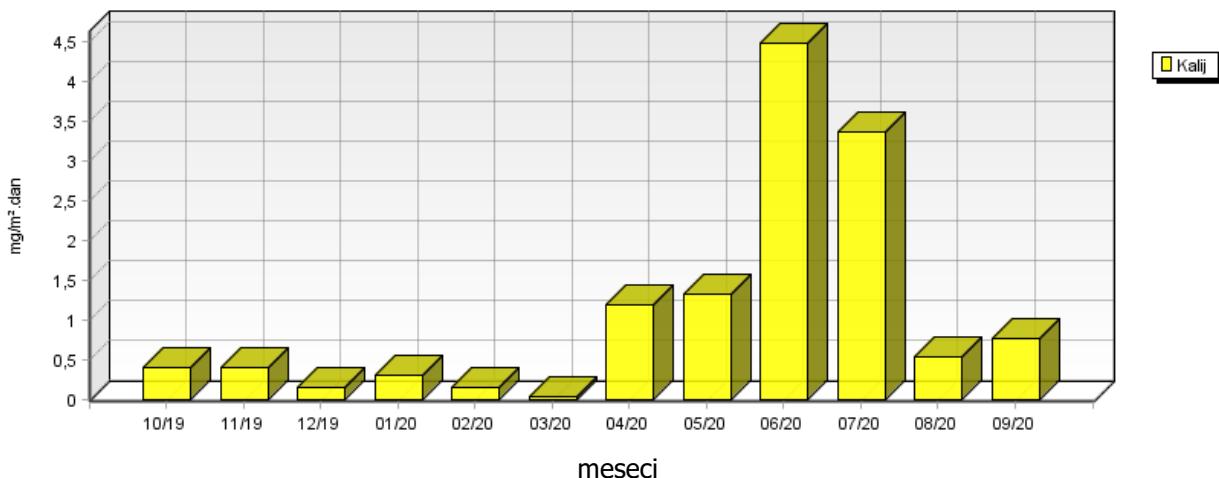
	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.55	2.82	1.43	0.61	0.52	0.93	0.49	1.38	1.76	2.09	2.41	2.78
Amonijak mg/m ² .dan	1.06	1.52	1.34	0.38	0.90	1.02	1.29	2.87	4.18	0.17	2.80	3.39
Kalcij mg/m ² .dan	1.11	2.41	1.02	0.16	0.15	0.14	0.15	0.40	0.43	0.60	1.03	0.79
Magnezij mg/m ² .dan	0.40	0.98	0.25	0.08	0.04	0.07	0.08	0.20	0.43	0.18	0.21	0.66
Natrij mg/m ² .dan	0.78	1.58	0.57	0.41	0.46	0.08	0.46	0.24	0.63	1.21	0.48	1.26
Kalij mg/m ² .dan	0.40	0.39	0.14	0.31	0.15	0.03	1.19	1.33	4.49	3.36	0.54	0.76

Pri rezervoarjih KLORIDI V PADAVINAH

Pri rezervoarjih AMONIJAK V PADAVINAH

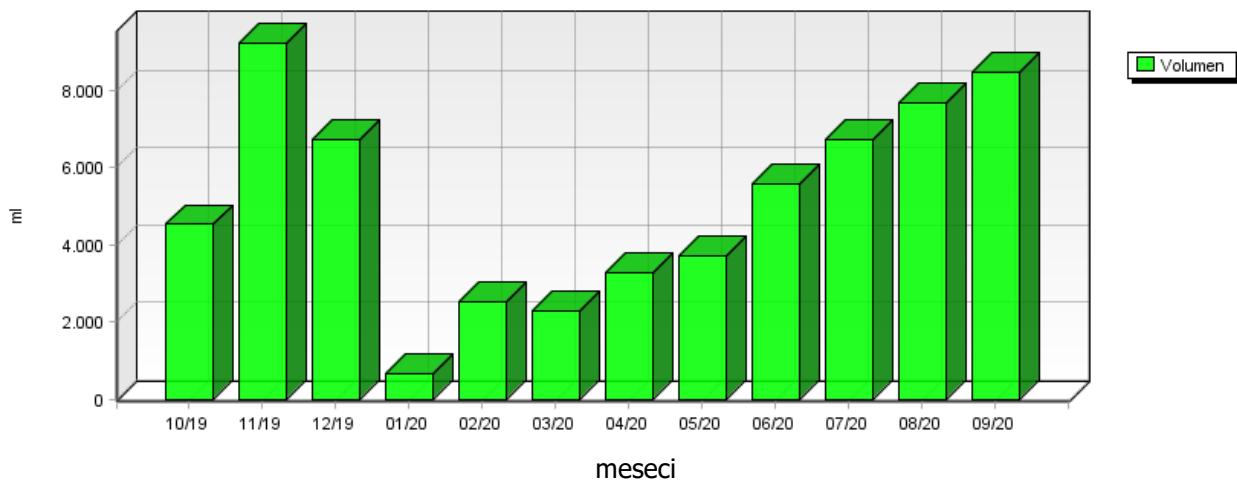
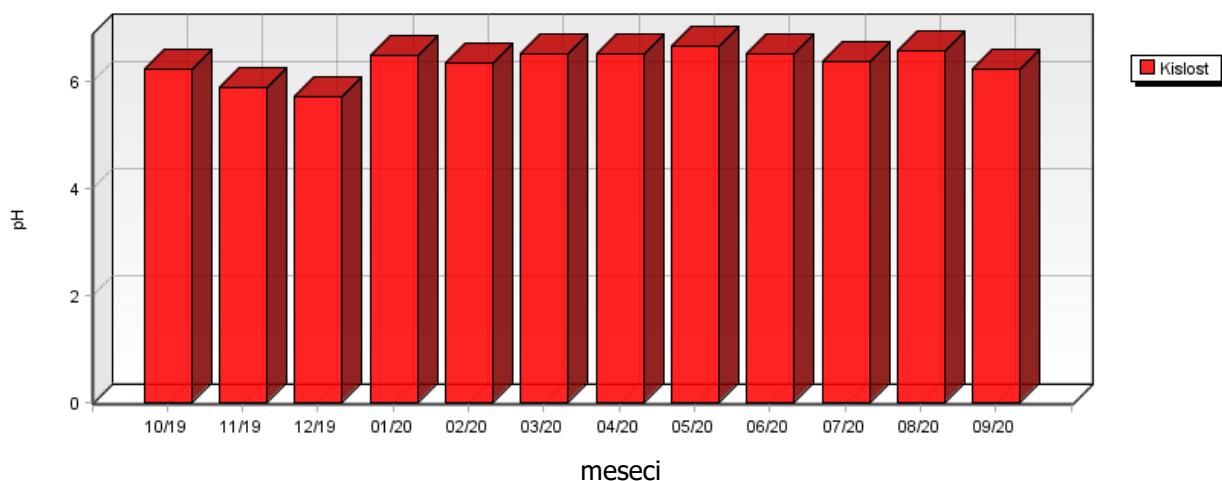

**Pri rezervoarjih
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
NATRIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
KALIJ V PADAVINAH**

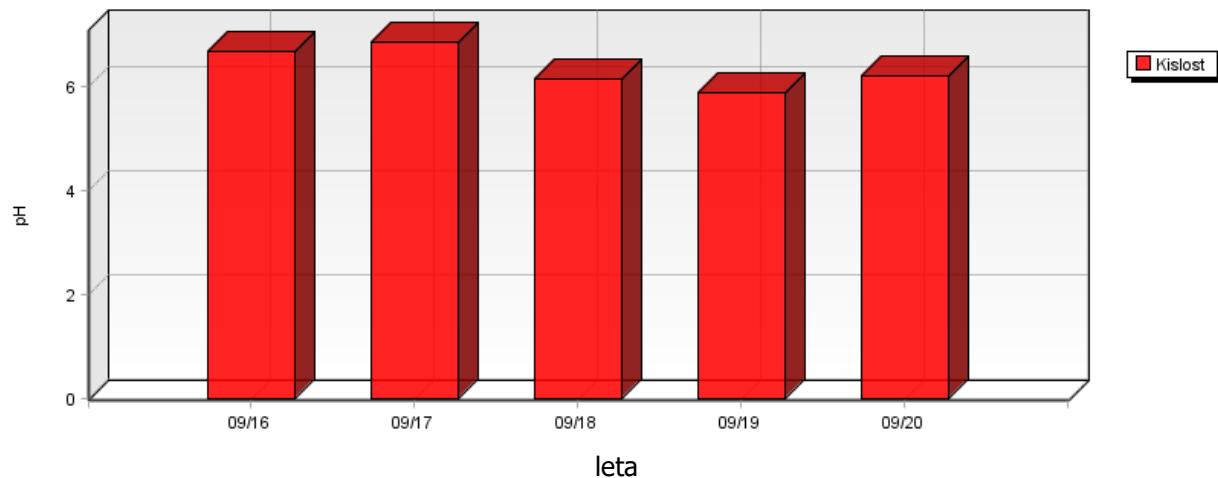
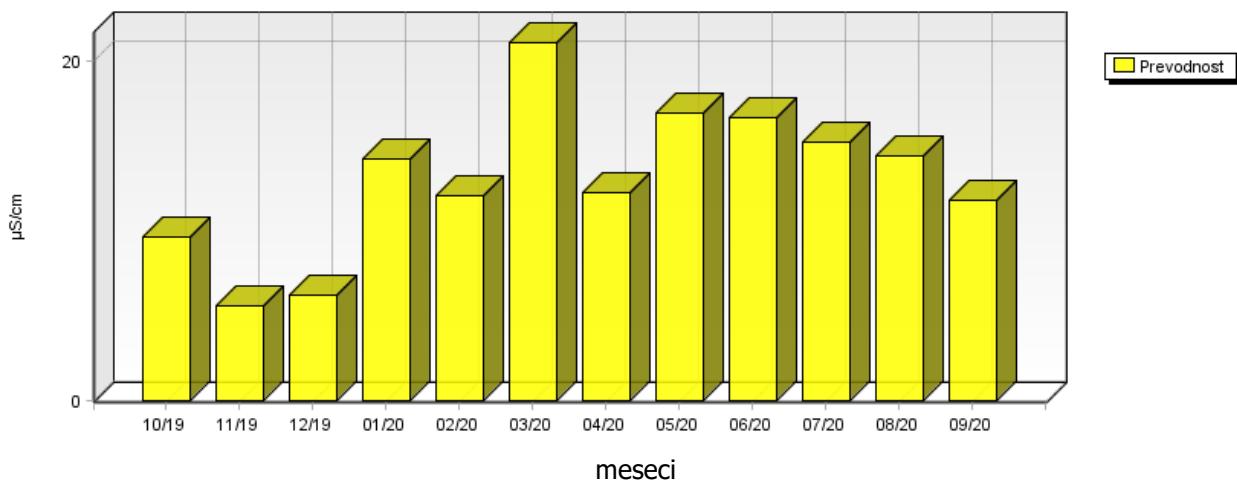
5.1.4 Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje

Lokacija: Referenčna lokacija
Postaja: Kočevje
Obdobje meritev: 01.10.2019 do 01.10.2020

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Volumen ml	4530	9250	6720	650	2530	2290	3280	3700	5560	6710	7690	8460
Kislost pH	6.24	5.89	5.70	6.49	6.33	6.51	6.50	6.67	6.50	6.38	6.57	6.23
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	9.60	5.50	6.20	14.20	12.00	21.00	12.20	16.90	16.60	15.20	14.40	11.80

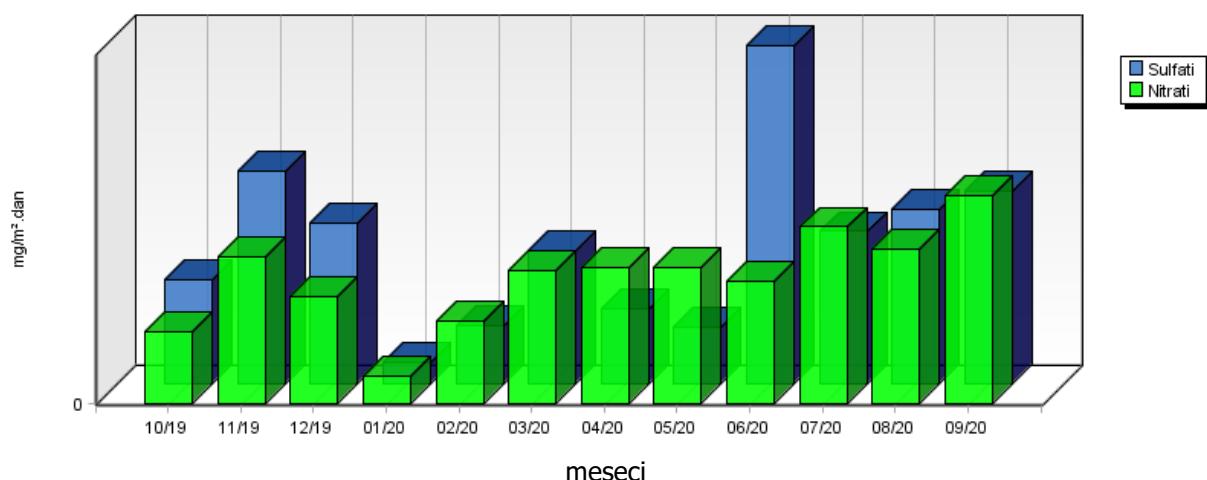
**Kočevje
VOLUMEN PADAVIN****Kočevje
KISLOST PADAVIN**

	09/16	09/17	09/18	09/19	09/20
Kislota pH	6.68	6.88	6.15	5.89	6.23

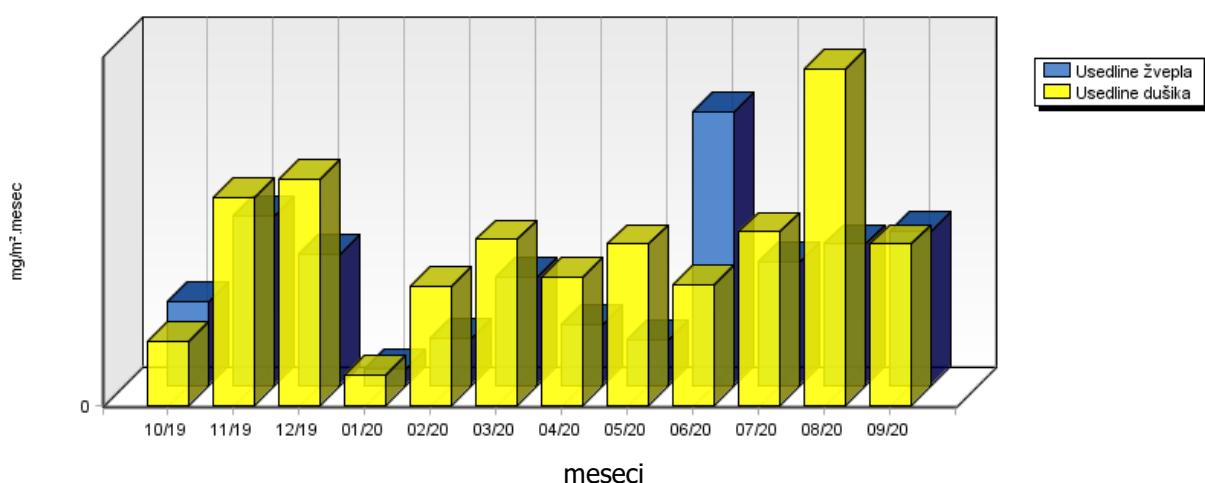
**Kočevje
KISLOST PADAVIN****Kočevje
PREVODNOST PADAVIN**

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Nitriti mg/m ² .dan	3.08	6.28	4.56	1.13	3.52	5.69	5.86	5.85	5.25	7.61	6.63	8.90
Sulfati mg/m ² .dan	4.46	9.11	6.94	0.89	2.47	5.72	3.21	2.41	14.50	6.56	7.52	8.27
Usedline dušika mg/m ² .mesec	33.76	109.97	120.35	16.07	63.14	87.90	68.27	85.97	63.74	91.95	178.96	85.79
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	44.60	91.08	69.36	8.92	24.74	57.23	32.07	24.12	144.98	65.61	75.20	82.73

Kočevje SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

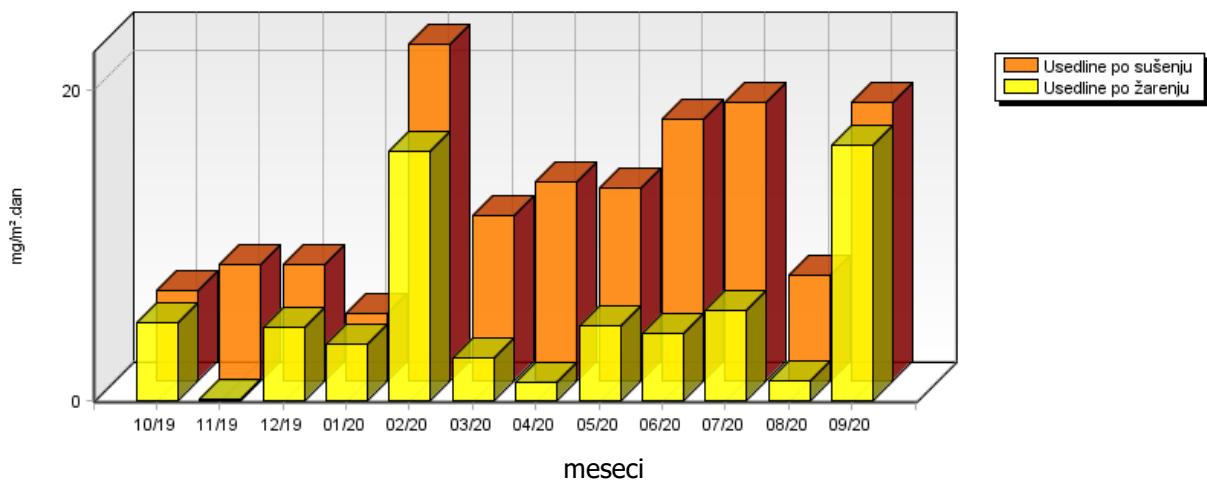

Kočevje USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

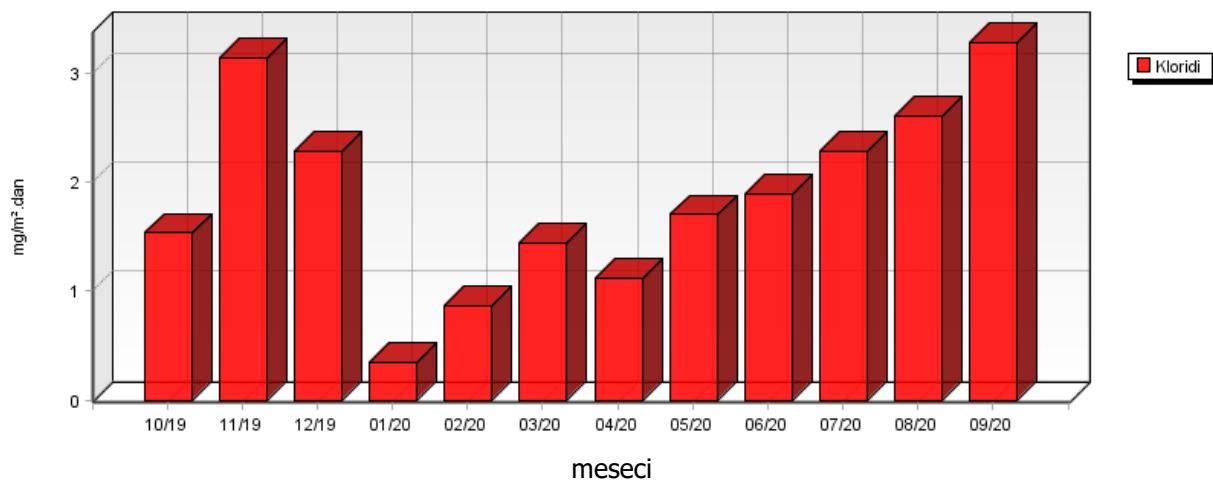
	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	5.77	7.40	7.40	4.28	21.70	10.66	12.73	12.39	16.84	17.93	6.79	17.89
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	5.00	0.01	4.73	3.62	16.07	2.70	1.14	4.76	4.33	5.73	1.21	16.43

Kočevje USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

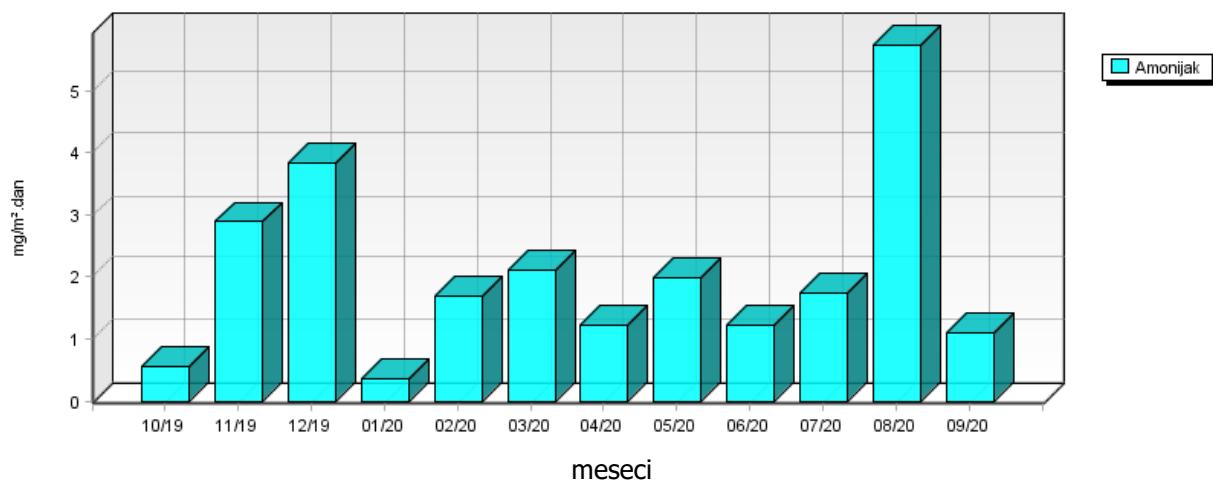

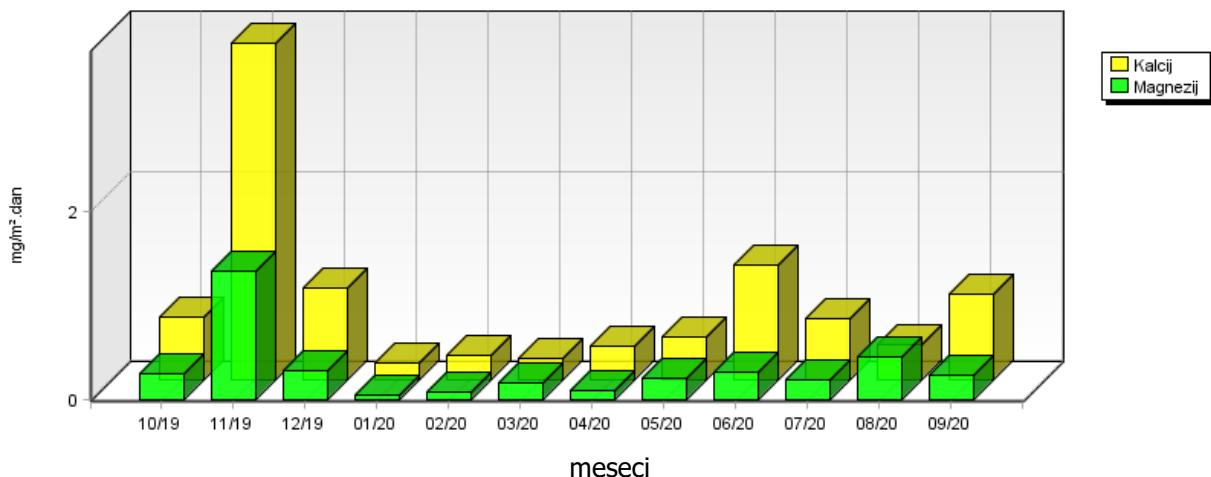
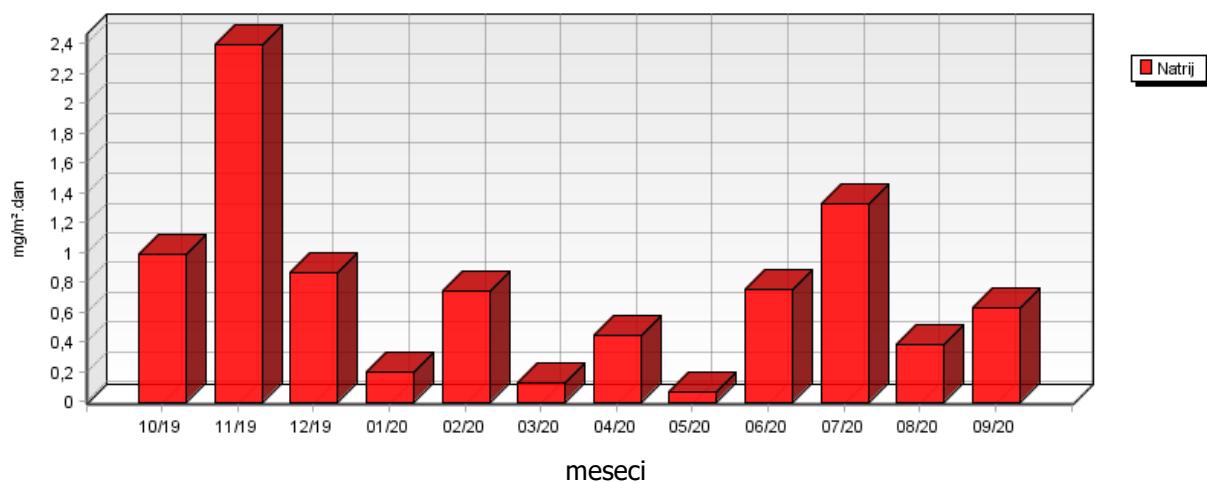
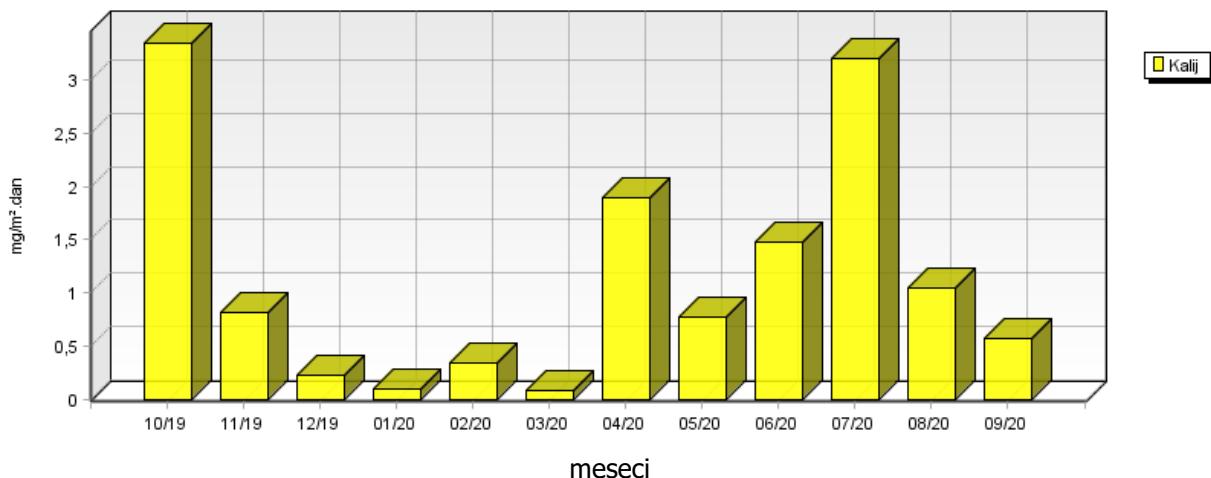
	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.54	3.14	2.28	0.34	0.86	1.45	1.11	1.71	1.89	2.28	2.61	3.27
Amonijak mg/m ² .dan	0.55	2.89	3.83	0.36	1.68	2.11	1.23	1.98	1.21	1.73	5.74	1.09
Kalcij mg/m ² .dan	0.66	3.59	0.98	0.17	0.25	0.22	0.35	0.45	1.21	0.65	0.37	0.90
Magnezij mg/m ² .dan	0.27	1.36	0.30	0.05	0.07	0.17	0.10	0.22	0.28	0.20	0.45	0.25
Natrij mg/m ² .dan	0.98	2.39	0.87	0.20	0.75	0.13	0.45	0.07	0.76	1.33	0.38	0.63
Kalij mg/m ² .dan	3.35	0.82	0.23	0.09	0.33	0.08	1.89	0.77	1.48	3.21	1.05	0.57

Kočevje KLORIDI V PADAVINAH

Kočevje AMONIJAK V PADAVINAH

**Kočevje
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Kočevje
NATRIJ V PADAVINAH****Kočevje
KALIJ V PADAVINAH**

5.2 TEŽKE KOVINE V USEDLINAH

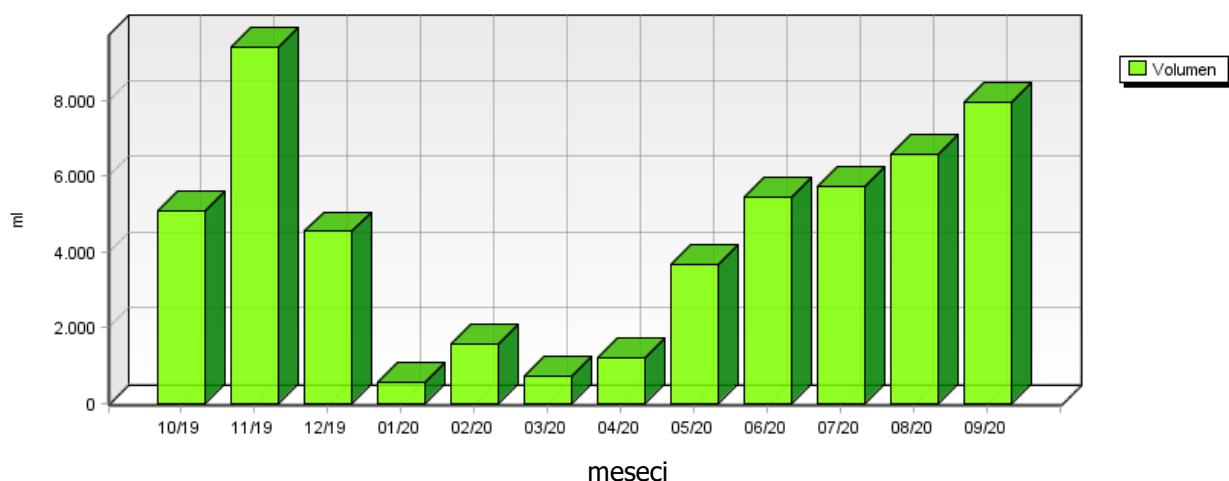
5.2.1 Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih

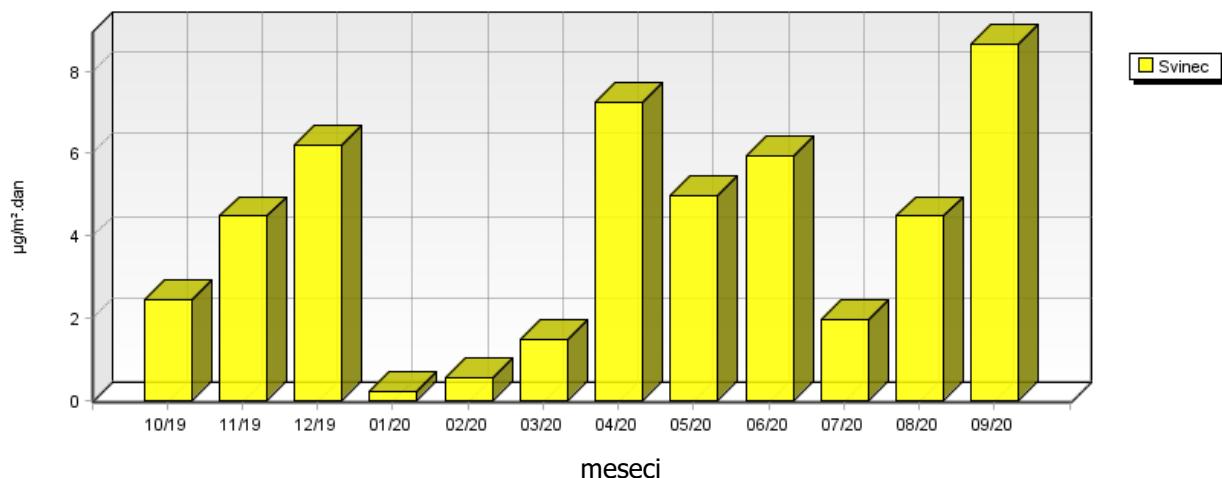
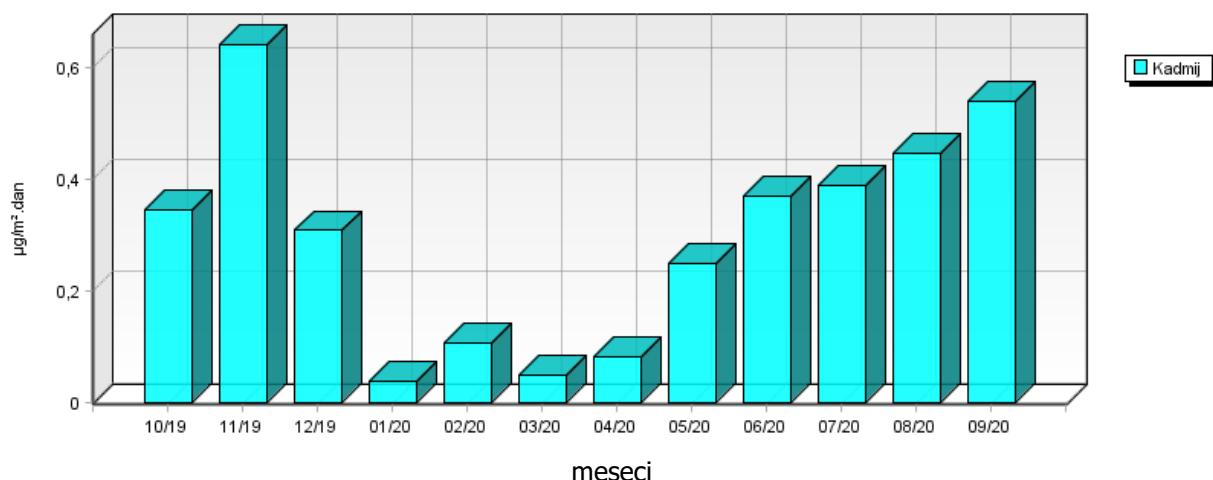
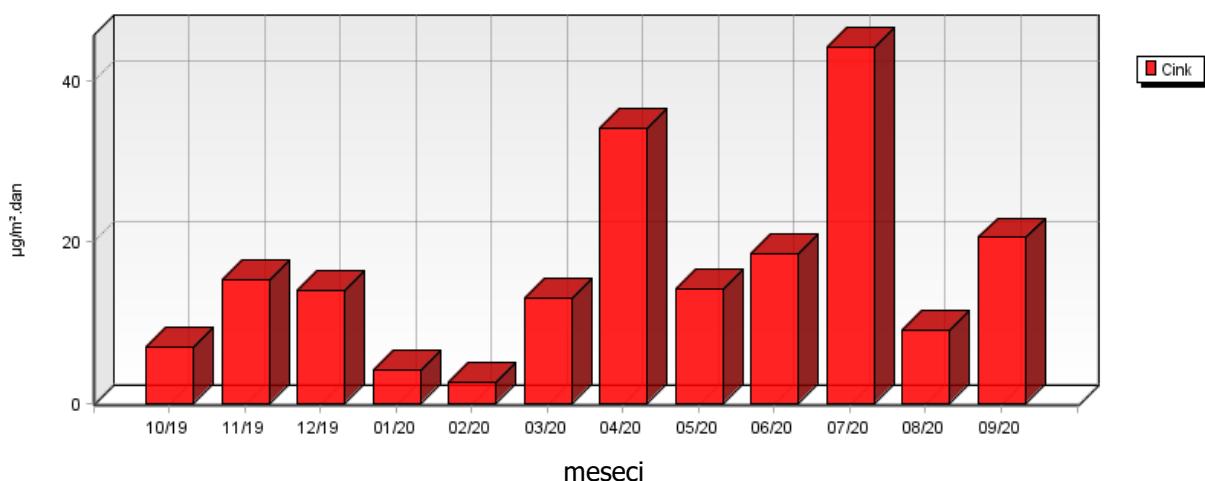
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.10.2019 do 01.10.2020

	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20	05/20	06/20	07/20	08/20	09/20
Svinec µg/m ² .dan	2.42	4.49	6.18	0.19*	0.53*	1.45	7.25	4.97	5.92	1.94*	4.47	8.67
Kadmij µg/m ² dan	0.35*	0.64*	0.31*	0.04*	0.11*	0.05*	0.08*	0.25*	0.37*	0.39*	0.45*	0.54*
Cink µg/m ² .dan	6.91*	15.38	13.90	4.07	2.63	12.98	34.14	14.17	18.50	44.28	8.94*	20.59
Volumen ml	5090	9440	4550	560	1550	690	1200	3660	5450	5720	6580	7980

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledeče: Cd 0,1 µg/l; Zn 0,5 µg/l in Pb 0,5 µg/l.

**Pri rezervoarjih
VOLUMEN VZORCA**

**Pri rezervoarjih
SVINEC V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
KADMIJ V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
CINK V PRAŠNIH USEDLINAH**

5.3 RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH

5.3.1 Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah

Dvakrat letno, v enem od zimskih mesecev in enem od poletnih mesecev se v vzorcih padavin, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedejo dodatne analize naslednjih kovin: kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, aluminija, vanadija in taliha. Določitev vsebnosti predmetnih kovin v vzorcih padavin je bila izvedena decembru 2019 in juliju 2020 na merilnem mestu Pri rezervoarjih.

Za analizo naštetih kovin je bila uporabljena analizna metoda ICP-MS. Rezultati so podani v $\mu\text{g}/\text{m}^2\cdot\text{dan}$.

12/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	3.09*	4.02	48.51	0.62*	3.09*	1.54*	1.54*	3.09*	30.90*	3.09*

07/20	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	10.49	5.44	121.58	0.78*	5.83	19.42	1.94*	4.66	38.84*	3.88*

*...depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v prašnih usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledeče: Cr (1,0 $\mu\text{g/l}$), Mn (0,5 $\mu\text{g/l}$), Fe (10,0 $\mu\text{g/l}$), Co (0,2 $\mu\text{g/l}$), Cu (1,0 $\mu\text{g/l}$), As (0,5 $\mu\text{g/l}$), Tl (0,5 $\mu\text{g/l}$) in Ni (1,0 $\mu\text{g/l}$).

5.4 PAH IN Hg V USEDLINAH

Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot enega pomembnih pokazateljev onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremjanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Področje vzorčenja in analiz živega srebra in policikličnih aromatskih ogljikovodikov urejajo tudi tehnični standardi. Slednji zahtevajo specifične karakteristike vzorčevalnikov, zato smo v letu 2010 izdelali nove vzorčevalnike, primerne za vzorčenje omenjenih parametrov. Meritve vsebnosti živega srebra in policikličnih ogljikovodikov se praviloma izvede dvakrat letno na lokaciji Sv. Mohor.

5.4.1 PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
PAH µg/m ² .dan	0.413	0.018*	0.013*	0.393	0.075	0.609*	0.018*	0.078	0.046	0.036*	0.015

	05/15	11/15	04/16	11/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
Živo srebro µg/m ² .dan	0.246*	22.598**	0.157*	0.289*	0.125*	1.401	0.224*	0.150*	0.177*	0.447*	0.046*

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za kovino Hg je 0,2 µg/l.

**...kontaminacija vzorca

6. SKLEP

Na vplivnem območju TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih ter na referenčni lokaciji Kočevje.

V mesečnem vzorcu padavin se poleg količine padavin določa prevodnost, koncentracijo nitratov, sulfatov, kloridov, amoniaka, kovine Ca, Mg, Na, K in usedline ter težke kovine v usedlinah (Pb, Zn,Cd).

Dvakrat letno se v vzorcih padavin na lokaciji Pri rezervoarjih, poleg cinka, kadmija in svinca, izvede tudi dodatne analize kovin, in sicer kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, talija, vanadija in aluminija. Vsebnost teh kovin se preverja v enem od zimskih in enem od poletnih mesecev. Obstojeca zakonodaja opredeljuje padavine kot pomembnega pokazatelja onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremeljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Zato se izvaja tudi določitev policikličnih aromatskih ogljikovodikov in živega srebra v padavinah. Vzorčenje teh dveh parametrov se izvaja z vzorčevalniki, izdelanimi v letu 2010 skladno s tehničnimi standardi za predmetna parametra.

V mesecu septembru ni bilo kislih vzorcev padavin na območju TE Brestanica (metodologija WMO). Prav tako padavine niso bile kisle na referenčni lokaciji Kočevje.